

ČASOPIS MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH

MODERNÍ DIVADLO

BŘEZEN—DUBEN 2019
4. ČÍSLO

NIKOLAJ V. GOGOL
DAVID DRÁBEK

REVIZOR

JAROSLAV HAVLÍČEK
NEVIDITELNÝ

PETRA HŮLOVÁ
STRUČNÉ DĚJINY Hnutí

MACHIABELLIHO
MLADÝ VLADAŘ

INSPIRACE Z NORIMBERKU
A LUBLANĚ

FESTIVAL
NOVÁ KOMEDIE

NEJEN
DIVADELNÍ
FESTIVAL

NOVÁ
KOMEDIE

FOTO: ANETA JINDROVÁ

Konec hry v režii
Adama Steinbauera
uvidíte v divadle Komédie
20. března 2019

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ

15. 3. DEN POHÁDKOVÝCH ŽEN

20. 00 VERNISÁŽ ILUSTRACÍ
A PROMÍTÁNÍ
ANIMOVANÝCH FILMŮ
TEREZY KOVANDOVÉ
21. 00 KONCERT NINY HORÁKOVÉ
VSTUP ZDARMA

16. 3. PREMIÉROVÝ DEN

19. 30 PREMIÉRA VLADAŘ
MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ

17. 3. IKONICKÝ DEN

18. 00 MALOMĚŠTÁCI
HADIVADLO, BRNO
20. 30 DEBATA S TVŮRCI

18. 3. SLOVINSKÝ DEN

19. 30 TIH VDIH – TICHÝ NÁDECH
MĚSTSKÉ DIVADLO LUBLAŇ, SLOVINSKO
21. 30 DEBATA S TVŮRCI

19. 3. DEN HUDBY A POEZIE I.

19. 00 MLADÉ BÁSNÍŘKY
PODLE ČASOPISU LÓGR
20. 00 KONCERT CERMAQUE
VSTUP ZDARMA

20. 3. DEN TRAGIGROTESKNÍ

19. 30 KONEC HRY
JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ,
BRNO
21. 30 DEBATA S TVŮRCI

21. 3. DEN VLÁDY A NADVLÁDY

10. 00 VLADAŘ MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ
11. 30 DEBATA S TVŮRCI
19. 30 PUNK ROCK
DIVADLO U22 A SOUBOR NA PERIFÉRII, PRAHA

22. 3. DEN HUDBY A POEZIE II.

19. 30 MÁJ
DIVADELNÍ AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ,
PRAHA

23. 3. BRAKOVÝ DEN

15. 00 MRTVÉ OČI STARÁ ARÉNA OSTRAVA
18. 00 VANA STARÁ ARÉNA OSTRAVA
21. 00 BOB MUSÍ ZEMŘÍT
STARÁ ARÉNA OSTRAVA
V PŘESTÁVKÁCH GASTRONOMICKÉ, LITERÁRNÍ
A HUDEBNÍ PŘEKVAPENÍ

KOMEDIE MĚSTSKÁ
DIVADLA PRAŽSKÁ ROKOKOABC

KOUKÁM-LI
NA CHLAPA,
VIDÍM
ČLOVĚKA,

Když se na jevišti ukáže žena, začínají se dít speciální věci. Obvykle sou-
visejí s libidem, mateřstvím, manželstvím, kuchyní nebo přitažlivostí.
Málokdy se na jevišti objeví ženská postava, u které by šlo o něco jiné-
ho. Takže soutěžní otázka tohoto čísla *Moderního divadla* zní: kolik
takových ženských postav dáte dohromady? Respektive: jmenujte ale-
spoň jednu jedinou. Ženskou postavu, která na scéně není od toho, že je
do někoho zamilovaná, někomu přijde anebo nepřijde sexy, je primárně
čísi příbuzná (nejčastěji matky nebo dcery), anebo nese kafe (pokud ho
neodnesla). Pokud si žena na jevišti na to, že být manželkou, matkou
nebo sexuálním objektem, stěžuje, je to to samé jen s minusovým zna-
ménkem, takže taková odpověď na anketní otázku je neplatná.
Postavte na jeviště konečně ženu-člověka. Prosím, prosím. Někde
pod všemi těmi rolemi matek, děvek, hospodyní a krasavic je přece lid-
ská bytost vysmeklá z rolí, podobně jako je to běžné u mužských
postav. Bytost s autonomním vnitřním světem, který neurčuje rodina
nebo erotická přitažlivost.

Možná to takhle funguje i proto, že člověk je prostě rodu mužského.
To znamená, že jsou-li na jevišti tři debatující muži, inscenace může
projít jako „příběh o lidech“. Budou-li tam tři ženy, bude se o ní nejspíš
hovořit jako o „ženské inscenaci“. Koukám-li na chlapa, vidím člověka,
kukám-li na ženu, vidím ženu. Pokud nekukám na starou ženu, což
znamená, že nevidím nic (nebo vidím nic). I o tom je moje nová hra
Stručné dějiny Hnutí, kterou v Městských divadlech pražských od břez-
na uvidíte v režii Armina Petrase. O tom, že starým ženám nezbyvá než
předstírat lživý vzhled, aby si pojistily právo na lásku. Ale je to pak vlast-
ně láska? A jak by vypadala ta skutečná? Opravdová láska přece
s věkem ani krásou nesouvisí. Stejně jako se opravdová láska k muži
neodvíjí od jeho postavení nebo výše bankovního konta. Jak by ale
vypadal svět, který by se chtěl pokusit o to, aby muži nemilovali pru-
nou plet' žen a ženy zase muže kvůli penězům? Že je to takhle po

MODERNÍ DIVADLO Časopis Městských divadel pražských.
Ředitel Daniel Příbyl. Umělecký šéf Michal Dočekal. Šéfredaktorka Lenka Dombrovská. Korektury Tereza Kochová.
Grafika Roman Černošous. Zřizovatel Magistrát hlavního města Prahy. Registrováno MK ČR pod číslem E 16755.
Zdarma k dostání v divadlech ABC, Komédie a Rokoko, elektronická verze na www.mestskadivadlaprazska.cz.
ISSN 2571-1423. Náklad 28 000 výtisků. Tisk: Mafra. Dvouvěsíčník. Číslo 4, ročník 13. Datum uzávěrky 15. 1. 2019.
Vychází 2. 3. 2019. Na titulní straně Pavla Tomicová a Václav Kopta, foto Patrik Borecký. Páté číslo vyjde 4. 5. 2019.

HLAVNÍ PARTNER
Hello bank!

OSTATNÍ PARTNEŘI
bnt attorneys
in CEE

EuroAgentur
hotel
Rokoko

ÚVODNÍK

našem „přirozené“? Ale přírodě jsme se přece vzdálili snad ve všech
ohledech, tak proč ne zrovna v tomhle? Mimochodem, ve chvíli, kdy
člověk začne argumentovat přirozeností, je na místě upozornět. Nej-
častěji druhé straně totiž jenom chybějí argumenty.

Ženské postavy ve *Stručných dějinách Hnutí* nejsou především ani
matkami, ani milenkami, ani nenosí kafe. Pokoušejí se o přenastavení
pravidel hry, kterou hrajeme všichni. Proto, aby byla férovější. Abychom
si uvědomili, do čeho se to vlastně zamilováváme. A že dokud ženy
nepřestanou měnit svou krásu a mládí za peníze a postavení mužů
a naopak muži své postavení za těla mladých žen ve hře na tak zvanou
lásku (fakticky vzájemnou prostituci), nic nezmůžeme ani s tím slav-
ným kapitalismem, a to ani v rámci současného levicově orientovaného
divadla (jak autorského, tak interpretačního). Tak!

Fakt, že se časy mění, pak nedokazuje thajská sexuální turistika
zajištěných starších dam, to je jen hloupá hra převrácená naruby, co
stejně rychle omrzí, ale upřímná láska k loserovi, co nemá floka, nebo
randění se stařenou. Prostor pro to být humánnějšími bytostmi obou
pohlaví tu prostě je a *Stručné dějiny Hnutí* právě tam rozbíjejí svůj
squat, odkud je žádný připodělaný exekutor ani náhodou nevyžene.
Všechno ostatně začíná za prvé: dobrou myšlenkou a za druhé: ne
každá snaha o systémově humánnější svět nutně skončí jako Orwello-
vo 1984. Lepší svět se navzdory všemu budovat dá!

Může divadlo změnit svět? Samozřejmě. Tím, že mění naše vědomí.
Přenastavuje naši citlivost. Buduje předporozumění. Přípravuje si nás.
Můj svět například zásadně proměnilo zhruba před patnácti lety diva-
dlo, v němž mám tu čest, že budou *Stručné dějiny Hnutí* brzy uvedeny:
divadlo Komédie. Důvodem mého tehdejšího vzplanutí k divadlu byla
magie toho, co a jak se v Komedii hrálo. Divadlo je totiž magické, nebo
není vůbec. Jako každé umění. To znamená, že je to vždycky víc než jen
dobře udělaná věc. Dobré divadlo není školením, jakkoli kvalitním, v his-
torii, politice, psychologii nebo morálce, ale prostě zázrak.

KOUKÁM-LI
NA ŽENU,
VIDÍM
ŽENU

PETRA HŮLOVÁ
autorka je spisovatelka

ZŘIZOVATEL

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

**PAVLA TOMICOVÁ
A VÁCLAV KOPTA
HOVOŘILI
O PŘÁTELSTVÍ
S REŽISÉREM
A DRAMATIKEM
DAVIDEM DRÁBKEM
A O PŘIPRAVOVANÉ
INSCENACI *REVIZOR*
V DIVADLE ABC.**

FOTO: PATRIK BORECKÝ

Podruhé budete hrát manželský pár. U režiséra Davida Drábka sice nikdo nedokáže předem odhadnout, co nakonec pro diváky stvoří, lze ale třeba předpokládat, že budou Hejtman a Hejtmanka v *Revizorovi* podobní vaší dvojici z jednoho nekonečného seriálu?
VK: To už je dávno pryč, náš pár se jednoho dne chytl za ruce a odstěhoval se z jedné neexistující ulice na venkov.

PT: Ale bylo to krásné tříleté partnerství!

VK: Zkusím to odhadnout – v divadle budeme diametrálně odlišným párem. V televizi jsme byli obyčejní lidé, i když Simona Pavly Tomicové byla i tam svého druhu exotem, a nyní se chystáme na divočinu!

PT: Bude to masakr, jak říká David Drábek, a bude to nezařaditelné.

Oba máte s Davidem Drábkem svou divadelní zkušenost...

VK: Pavla výrazně větší. Já jsem zatím s Davidem nazkoušel pouze *Dvě noci na Karlštejně* v Divadle Kalich.

PT: V období, kdy byl David Drábek kmenovým režisérem a poté uměleckým šéfem v hradecském Klicperově divadle, jsem spolupracovala skoro jen s ním. Vzájemně jsme se užili dost. Teď jsme však měli pauzu a moc se na něj zase těším. Myslím, že jsme vždy vytvořili něco mimořádného. Nebo aspoň mimořádného pro nás. Máme mnoho společného, například smysl pro šílený humor!

VK: Už na konci zkoušení *Dvou nocí na Karlštejně* mi David řekl, že musíme připravit další inscenaci a že by měla být i s Pavlou. Nevěděli jsme, jaký titul, ani v jakém divadle, ale trval na tom, že Tomicka a já se musíme sejít na jednom jevišti. Největším benefitem inscenace budou asi naše lidské sympatie.

PT: Na Davidovi si vážím nejvíc toho, že má opravdu rád herce.

MODERNÍ DIVADLO

SPOJUJE NÁS SMYSL

Co si vybavíte, když se řekne Gogolův *Revizor*?

PT: Že se lidi nechají snadno zblbnout. A jsou nepoučitelní.

VK: Je to výborně napsaná hra – memento – a stačí to moc nezvorat.

***Revizor* je mimo jiné hra o korupci. Dali jste někdy někomu úplatek?**

VK a PT: Nikdy!

A dostali jste někdy úplatek?

PT: Nevím, za co by mě někdo chtěl uplácet.

VK: Doba korupce určitě je, ale asi nedokážu popsat, jak stavební firmy uplácí úřady, aby mohly stavět dálnice tam, kde nemají. Můžeme to pranýřovat, dokonce o tom můžeme udělat divadlo, ale to je asi tak všechno.

Co tedy podle vás divadlo všechno může a zmůže?

VK: Chcete odpověď v jedné větě?

Může jich být více.

VK: To by vám lépe řekli v Divadelním ústavu.

A co si myslíte vy osobně?

VK: Mojí doménou není nutit lidi k zamýšlení, chci diváky bavit. A ani neumím přemýšlet o osudu královce dánského. Chci, aby se lidi v hledišti smáli – takhle přízemní je moje poselství. PT: Taky mám čím dál radši, když se diváci mohou v divadle bavit a smát! Je to očistné i pro mě. Ale mám ráda také inscenace, které umí dojmout a mají silný příběh.

VK: To je pravda – pro mě je nejsilnější žánr tragikomedie. Ale málokterý režisér to umí. Jako skvělé příklady se mi třeba vybavují staré italské filmy s Marcellem Mastroiannim.

Václave, neplánujete s Davidem Drábkem spolupracovat také jako textař?

VK: To opravdu plánuji, ale ještě to neví. Měl by to být ulitý muzikál tria David Drábek (libreto), Darek Král (hudba) a Václav Kopta (písňové texty).

4. ČÍSLO

PRO ŠÍLENÝ HUMOR

PT: V tom případě chci dělat pohybovou spolupráci!

VK: Budeš. A taky dostaneš hlavní úlohu Evity, která bude po nocích prodávat erotické pomůcky.

Když už jste zmínili pohyb, jak hodnotíte svá angažmá v nejmenované taneční soutěži?

VK: Já jsem to nejprve odmítl, ale když jsem se dozvěděl, že do toho jde Pavla, tak jsem to přehodnotil. Nakonec jsem ale dopadl trapně. Řekněme, že to nebyla nejšťastnější epizoda mého uměleckého života. Zlomit si první den prst u nohy a pak si natrhnout sval, to je skoro tak velké selhání, jako když muž neobstojí v jisté situaci. Rozhodně se tím neopájím před spaním.

PT: Mrzí mě, že tam Vašek nebyl!

VK: Mysleli jsme si, že si to společně užijeme. Jak řekla Pavla na natáčení prvních znělek – vypadali jsme tak nepravděpodobně. Prostě jsme tam byli obklopeni avatary s dokonalými

figurami. Má tajná představa ovšem byla, že divákům i porotě vytřu zrak. Všichni předpokládali, že budu ten tlustý nešika, který holce pošlape střevíčky, ale já při nácviu prvních choreografií nebyl tak mimo. Pavla však byla úžasná a bojovala za oba.

PT: To jsi řekl krásně.

VK: A sice se tím nechlubí, ale já to řeknu. Byla na tom, co se týká pohybového aparátu, o třídu hůř než já...

PT: Začátky a pak konec byly těžké, to ano, ale na druhou stranu jsem cítila, jak se mi zvyšuje kondice.

VK: Možná bychom mohli trvat na tom, že budeme v *Revizorovi* tančit.

Co vám režisér řekl o svém konceptu inscenace?

VK: Že se bude hrát večer.

Máte nějaká divadelní tabu?

VK: Já mám za sebou jednu nedávnou nepříjemnou divadelní zkušenost, která mi trochu

podryla sebevědomí. Není to nic osobního, jen jsem neodhadl své možnosti a vkročil do žánru, který mi měl zůstat zapovězen.

Prozradíte aspoň ten žánr?

VK: Byla to současná politická hra.

A jaká je vaše divadelní mez, Pavlo?

PT: Mým celoživotním profesním tabu je svlékání na jevišti i před kamerou. V mládí mě to naštěstí minulo a nyní mi to už snad nehrozí.

Prozradíte nám vaše divadelní sny?

PT: Jako studentka DAMU jsem si moc přála nastoupit do Divadla DRAK, jelikož jsem si velice vážila Josefa Krofty. To se mi splnilo a čtvrtý ročník jsem si dodělala už v divadle. Od té doby jsem potkala mnoho skvělých spolupracovníků a vlastně si na svém profesním snu docela frčím.

VK: Jsem herec jednoho filmu a nějakých pětadvacet let jsem žil v ústraní – hrál jsem třetí až páté housle v divadle Semafor, tedy seděl jsem u klavíru a veškerá pozornost se upínala na Jitku Molavcovou a Jiřího Suchého. Což neříkám se záští, byl jsem s tím už smířený a rozhodně jsem neplakal. A najednou se všechno obrátilo, já uháním na splašeném koni a nevím ani kam. Mým snem je tedy nyní trochu zvolnit a najít aspoň trochu poklidnější směr.

Václave, máte svou talk show. Existuje nějaká otázka, kterou byste svým hostům nepoložil?

VK: Ano, záměrně se vyhýbám politickým tématům. Jsem ze současné politické situace tak rozčarován, že s tím ani nechci otravovat diváky. Stejně tak si zapovídám diskuze na internetu, protože je považuji za rakovinu této doby.

LENKA DOMBROVSKÁ

autorka je šéfredaktorka *Moderního divadla*

BŘEZEN—DUBEN 2019

POSAĎ SVINÍ DO KŘESLA. VYLEZE TI NA STŮL

PROČ DNES HRÁT *REVIZORA*, ŠATIRICKOU KOMEDIÍ NIKOLAJE VASILJEVIČE GOGOLA, ÚDAJNĚ INSPIROVANOU SKUTEČNOU UDÁLOSTÍ, KTERÁ SE ODEHRÁLA KDESI DALEKO OD HLAVNÍHO MĚSTA RUSKÉHO IMPÉRIA POČÁTKEM 19. STOLETÍ? NA TUTO OTÁZKU JE NABÍLEDNI ODPOVĚĎ, ŽE JE TO VĚCNĚ PLATNÁ ANEKDOTA O TĚCH, JEŽ MAJÍC V PĚČI BLAHO OBCE, PEČUJÍ JEN O BLAHO VLASTNÍ, A O TOM, JAK NALETÍ JINÉMU TYPU „ŠMEJDA“, NEŽ JSOU ONI SAMI. JE TO BRAVURNÍ, POŘÁD VTIPNÁ KOMEDIE O PARAZITECH, S JEJICHŽ SVĚTEM ZATŘESE JEDINĚ SRÁŽKA S PARAZITEM JINÉHO DRUHU.

PREMIÉRA

NIKOLAJ VASILJEVIČ GOGOL
REVIZOR

REŽIE	DAVID DRÁBEK
DRAMATURGIE	MARKÉTA BIDLASOVÁ
PŘEKLAD	ZDENĚK MAHLER
SCÉNA	MAREK ZÁKOSTELECKÝ
KOSTÝMY	ALEXANDRA GRUSKOVÁ
HUDBA	DAREK KRÁL
HRAJÍ	VÁCLAV KOPTA, PAVLA TOMICOVÁ, TOMÁŠ HAVLÍNEK, JIŘÍ PANZNER, PAVEL JUŘICA, TOMÁŠ MILOSTNÝ, OLDŘICH VÍZNER, VIKTOR DVOŘÁK, EVELLYN PACOLÁKOVÁ, MAXIME MEDEDA, ZDENĚK VENCL A RADIM KALVODA
PREMIÉRA	27. DUBNA 2019 V DIVADLE ABC

NÁVRH SCÉNY: MAREK ZÁKOSTELECKÝ

Ale stačí to? A pak – co ji dodnes činí tak funkční? *Revizor* se podle mne trefuje do čehosi neměnného v nás, mocných i bezmocných. A vedle toho, že nám umožňuje pobavit se řadou dnes už klasických slovních i situačních gagů, dává nám možnost poměřit svou současnost s dvě stě let starými ruskými pořádky a neřády, zamyslet se nad tím, jak by případný náhlý vpád světla do příšeří našich „smrádků a teplouček“ vypadal. Jakkpak asi? Je nám to, co čteme či vidíme, povědomé?

PŮVODCI MORU

Napadá mě, že by nebylo na škodu si k tomuto Gogolovu měřítku zkusit vzít ještě jeden vztažný bod. Podívat se na *Revizora* skrz optiku jiného věčného příběhu o mocných, skrz hru všech her, Sofoklova *Krále Oidipa*. Stavět vedle sebe antické drama a ruskou frašku zdánlivě nedává smysl. Jenže já neznám lepší dva příběhy o správcích věcí

veřejných, než jsou tyto dvě hry. Pravda, ten antický, o cestě k hořkému a očištnému sebe-poznání, o zodpovědnosti vůči společenské funkci či vůči „poslání od boha“, je tragédie (v obci je mor a je třeba najít původce) a vedle téměř detektivního odhalování pravdy se tu hraje především o postoj a vztahování se k vyššímu, kosmickému řádu.

A jak to vypadá v ruském komediálním příběhu? Divák je uveden do situace, kdy je obec na svůj nevalný stav zvyklá, chcípání se tu neřeší. Žije se v marastu hluboko a navykle, vztahování se k nějakému kosmickému řádu je beznadějně pasé. Mor je normálka. Na mor jsme si zvykli. Ostatně jakýpak mor? Vy ho někde vidíte?

Díky tomuto absolutnímu dramatickému měřítku absurdita Gogolovy frašky září jasněji. Tam, kde v antice stojí král dbající o stav svého království, hrdina, reálně nesoucí klenbu svého světa, a proti němu je mor, jehož je nutno polis zbavit i za cenu deinstalace sebe

sama, tam v ruské frašce stojí skupina činovníků, která si zodpovědnost za věci veřejné přehazuje jako horký brambor, mor nechce vidět a jediné, co řeší, je, jak udržet status quo.

Co může ovšem do takové situace vnést nějaký pohyb, když nehrozí, že by někdo zevnitř hledal a pátral, kudy z toho ven? Jenom vpád světla zvenčí vyslaný vyšší instancí. Nikoli tedy bohy, i když skoro. Peterburg je přece tak strašně daleko... Car a vláda jsou vzdáleni skoro jako Bůh a naše existence pro ně je téměř tak nicotná.

KVĚTY ROZKOŠE

Tak tedy revize! Poslem onoho vpádu světla tu ovšem není žádný slepý prorok pravdy, žádný Teiresiás. Hrůza (nebo pravdoplachost?) místních činovníků způsobí fatální omyl, za revizora si dosadí ukecanou nulu, jež právě nedobrovolně trčí v jejich městečku. A tak odhalení stavu obce nepřichází skrz osobnost tesanou bolestnými zkušenostmi, ale skrz Chlestakova, užvaněného hipsteříčka, skrz pápěří, jehož jedinou devizou je talent parazita, rezistence vůči morálce a to, jak rychle mu to mluví. I jeho jedinou (velkou!) motivací v příběhu je zachování svého statusu, tedy statusu toho, kdo má nárok na koláče bez práce. V tom se s vedením revidované obce zcela shoduje. Ostatně, co jiného lze dělat ve vleklých morových epochách (kdy si vlastně už ani nepamatujeme, že by kdy bylo jinak), než se starat o svou klíčku, kšeftíček, škatulku...? A bavit se! Chlestakov ne náhodou říká první dámě této komedie, manželce hejtmana: „*Jím rád. Vždyť člověk žije, aby jaksí trhal květy rozkoše...*“ A ne náhodou si s touto lačnou samičkou, prahnoucí po pozornosti, zábavách a flirtech tak rozumí. Na horní palubě Titaniku, který se potápí tak pomalu, že si na to už zcela zvykli i ti zvolna se topící v podpalubí, nezbyvá než se bavit. A tak se Chlestakov pobaveně nechává provázet po obci, hostit a podplácet, pro zábavu sbírá stížnosti, zkouší svést jak hejtmanovu ženu, tak dceru a posléze tu trochu méně zadanou žádá o ruku. Jediné, co tuhle jepici, virtuózního lháře prahnoucího po sladkém životě, dokáže odlepit z prima postu falešného revizora, nakonec není varování jeho sluhu Osipa, že se může vše provalit, ale Osipův slib lepší zábavy. Pryč už z téhle omezenosti, pojďme cestovat dál a s písničkami, koně zrovna poletí, rolničky budou cinkat... A proč svůj omyl místní činovníci neprohlédnou dříve? Jednak jsou strachy o své místo hluší a slepí a pak – na tuhle ligu carpe diem a bájně lhavosti nejsou jejich zatuhlé mozky přes jen připraveny.

Jak už jsem řekla, odhalení pravé tváře zde místní vládnoucí party přesto skrz Chlestakova nastane, jakkoliv Chlestakovovi není nic tak vzdálené jako toho po pravdě. Stane se to zase jen z touhy pobavit se. Chlestakovův dopis peterburskému kamarádovi žurnalistovi, kde popisuje celou svou místní eskapádu, není ničím víc než chlubitvým vyprávěním vtipné historky. A pak, dávno poté, co falešný revizor odjel vstříc dalšímu „trhání květů rozkoše“, je tento dopis zadržen a nahlas čten. Omyl je odhalen a Gogolovo mocenské panoptikum je veřejně zesměšněno. I když Gogol pitomost a bezmoc mocných v *Revizorovi* ukazuje divá-

CAROVO PROZŘENÍ A NESMRTELNÝ ÚŘEDNÍ ŠIML

Nikolaj Vasiljevič Gogol

Když car Nikolaj (Mikuláš) I. koncem roku 1825 nastoupil do čela ruského státu, rozhodl se, že se stane také vrchním cenzorem. Nechal propustit z izolace na rodinném statku v Michajlovském ve Pskovské gubernii všemi milovaného básníka Puškina a povolal si ho do Moskvy. V příkazu napsal: „*Pan Puškin může cestovat jako svobodný člověk, ovšem pouze v doprovodu státního kurýra.*“

Říká se, že Puškin patřil k inspirátorům, kteří vnukli o deset let mladšímu Nikolaji Vasiljeviči Gogolovi myšlenku na hru *Revizor*, a snad prý také přispěl přímlovou k tomu, aby ji cenzura povolila. Rozhodování se dostalo až na nejvyšší místa, car vydal milostivý souhlas a osobně se přišel podívat na první reprízu. Odcházej z divadla pravil: „*Ano, tady dostali všichni na frak, a nejvíc já.*“

I vladař, který později proslul jako četník Evropy, tedy nebyl žádný tupec a pochopil, o čem hra je. Jenomže to nebylo nic platné a nesmrtelný úřední šiml vesele řehtal dál a nakládal si do žlabu nejchutnější kusky od všeho, co vypěstoval a vyrobil pilný lid.

Před pár lety jsem dělal nový překlad Gogolových *Mrtvých duší* a při práci na pasážích, ve kterých úředníci bezostyšně berou úplatky a okrádají kupce na tržišti o všechno, co se jim zalíbí, jsem si říkal: „*Bože můj, vždyť ono je to po skoro dvou stoletích pořád stejné.*“ Můj známý chtěl někdy po roce 2000 založit v Moskvě podnik, ale když zjistil, kolik by musel nastrkat do kapsiček nepřilíš významným místním potentátům, založil ho přece jen radši v Praze – i když ani o korupci v naší nevelké vlasti si nelze dělat iluze. Ruská vlast je ovšem o moc větší.

Všechny pokusy o zásadní nápravu poměrů – snahy Speranského o směřování ke konstituční monarchii, bolševický převrat, který vyústil v krvavou tyranii, i úsilí o zdemokratičtění v devadesátých letech minulého století, jež mezi ruským lidem dokonale zdiskreditovalo slova jako „demokracie“ nebo „privatizace“ – vždy neomylně vedly do stejného zahnlávajícího smrádku, ale teploučka pro bezejmenné a beztvářné úřednictvo, které se jako cyklista nahoře hrbí a dole šlape. Divák se zasměje tomu, jak primitivní floutek Chlestakov vytřel celému městu zrak, pak jde domů – ráno je všechno při starém.

A ještě zpět k caru Nikolajovi. Na jedné inspekční cestě po odlehlých guberniích se s ním převrhl kočár, panovník vypadl a zlomil si ruku. Tři týdny se pak léčil v nejbližším větším městě. Když se vyléčen chystal vyrazit dál, přišla se s ním oficiálně rozloučit veškerá městská honorace, ale když hejtman chtěl hodnotit jednoho po druhém představit, car pravil: „*Není třeba, se všemi pány mě nedávno seznámil jistý pan Gogol.*“

MILAN DVOŘÁK

autor je tlumočnick a překladatel z ruštiny a angličtiny

AUTOR: OTTO FRIEDRICH THEODOR VON MÖLLER

kovi od počátku, a ve scéně čtení dopisu dochází k mistrovskému násobnému efektu, divák vidí postavy donucené pohlédnout samy na sebe a snést, že jsou v tu chvíli také viděny ostatními.

Ale vrátím se zpět ke svému srovnání s antickou tragédií. *Král Oidipus* neví, co učinil, a když prohlédne, když pravda vyjde najevo, oslepe se. I Gogolův hejtman ve chvíli odhalení jako by přicházel o zrak, vidí všechno rozmazaně, slévají se mu tváře před očima, vidí samé rpáky... Dokonce se sám sebe ptá, jestli se z toho vůbec kdy probere. Ale žádná forma pokání a nápravy věcí nehrozí, hejtman je jenom v šoku z předchozí vlastní slepoty (jak jsem jen mohl tak naletět?! a zraněna je jen jeho ješitnost. Žádná další sebereflexe se nekoná. Nakonec jako nejlepší řešení, strategie, jak „zamáznout oči“ svědkům ostudy, se ukáže hledat, kdo přišel první se zprávou o tom, že Chlestakov je revizor. Čili neřešme, co se odhalilo, ztrestejme ty, kdož odhalení

napomohli... Nakonec přichází zpráva, že přijíždí skutečný revizor. Jenže tomu, že by to tentokrát mohl být skutečný vyslanec řádu a pravdy, těžko uvěřit... A mor dál rozežírá tkáň po tkáni. Jinak řečeno, tyto lidé se nezmění, pro tuhle obec není východiska, není hrdiny, jenž by mohl tuhle „nemoc“ uzdravit.

A přesto je Gogolův *Revizor* katarzní. Svět se nepročistí a nedostane do rovnováhy uvnitř příběhu, ale vně něj. K úlevě tu dochází jediné v publiku skrz smích nad viděným, jediné v divácích, kteří si mohou říci: „*Vý, kteří nás máte v péči, vidíme vás! Vidíme vás v celé vaší podlosti a zbabělosti, vidíme vám pod masky a smějeme se vám!*“ A smějeme se ovšem také sobě, své spoluúčasti, své ochotě v časech moru podřimovat, trhat květy rozkoše a své důvěře v zázračnou záchranu shora...

MARKÉTA BIDLASOVÁ

autorka je dramatička a dramaturgyně

OKOUZLENÍ RUSKOU KLASIKOU

RUSKÉ DRAMA PŘEDSTAVUJE KVALITU, KTERÁ S PŘIBÝVAJÍCÍM VĚKEM NEZTRÁCÍ NA SVÉ PŘITAŽLIVOSTI, A PROTO BÝVÁ TRADIČNÍ VÝZVOU PRO MNOHÉ DIVADELNÍ REŽISÉRY. HISTORIE MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH DOKAZUJE, ŽE I ZDE SE VÝJIMEČNÉ TEXTY V RUKOU REŽIJNÍCH A HERECKÝCH TALENTŮ PROMĚNILY V IKONICKÉ INSCENACE. REPERTOÁR MDP ČÍTÁ MNOŽSTVÍ TITULŮ AUTORŮ RUSKÉ PROVENIENCE A ZE SOUČASNÉ I BUDOUCÍ PROGRAMOVÉ NABÍDKY JE ZŘEJMÉ, ŽE RUSKÉ DRAMA ZŮSTANE JEVIŠTÍM NAŠICH DIVADEL VĚRNÉ.

JUSTINA KAŠPAROVÁ
autorka je archivářka Městských divadel pražských

PS PROSTOR TÉTO DVOUSTRANY NÁM NEDOVOLUJE PŘIPOMENOUT ÚPLNÝ PŘEHLED TEXTŮ RUSKÝCH AUTORŮ UVEDENÝCH NA JEVIŠTÍCH MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH, ALE V SOUVISLOSTI S PŘIPRAVOVANOU PREMIÉROU BYCHOM NEMĚLI OPOMENOUT ALESPŮŇ UVEDENÍ GOGOLOVA *REVIZORA* V REŽII ZDENKA POTUŽILA (DIVADLO ROKOKO 1998). A ZMÍNIT BYCHOM MĚLI TAKÉ INSCENACI, KTERÁ MĚLA DERNIÉRU TEPRVE NEDÁVNO, GOGOLOVY *HRÁČE* V REŽII PETRA SVOJTKY (DIVADLO ROKOKO 2008).

FOTO: K. DRBOHLAV, ARCHIV MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH

	ÚTĚK	
REŽIE MIROSLAV MACHÁČEK	Hra Michaila Bulgakova <i>Útěk</i> o osudu ruských emigrantů v době občanské války nebyla za autorova života v SSSR nikdy uvedena. Se souborem Městských divadel pražských ji za použití překladu Sergeje Machonina nastudoval Miroslav Macháček. Scénu a kostýmní návrhy vytvořila Ester Krumbachová.	J. Bek (Grigorij Čarnota), S. Beneš (Sergej Golubkov) a E. Dubský (Paramon Korzuchin)
KOMORNÍ DIVADLO 1959		

FOTO: M. TŮMA, FOTOGRAFICKÝ FOND IDU

	ŠVÉDSKÁ ZÁPALKKA	
REŽIE ALFRÉD RADOK	Povídka A. P. Čechova o zkorumpované moci, kde vyšetřující aparát pátrá sám po sobě a tím odhalí svá slabá místa, zaujala režiséra Alfréda Radoka, který ji ve spolupráci se svojí ženou adaptoval pro divadlo. Původně historickou hříčku proměnili v nelichotivý obraz současné doby a výsledkem byla aktuální a rezonující inscenace, o níž napsal Radokův tehdejší asistent režie Václav Havel: „ <i>Zlo, které Čechov tak přesně vidí, je tu vyloženo ve své historické zákonitosti. V tom je také nutno hledat – paradoxně – aktuálnost a tedy vnitřní přínos divadelní podoby Švédské zápalky, v tom lze poznat, že na ni pracovali lidé z roku 1961.</i> “	O. Sklenčka (Jevgraf Kuzmič), J. Kemr (Đukovskij), V. Vydra st. (Čubikov), I. Kačírková (Olga Petrovna), J. Beyvl (Zachar Semjonyč) a V. Voska (Doktor Ťuťujev)
KOMORNÍ DIVADLO 1961		

FOTO: M. TŮMA, FOTOGRAFICKÝ FOND IDU

O. Budín (Štěpán), **R. Deyl ml.** (Podkolesin), **J. Bek** (Kočkarev) a **L. Píchová** (Agata Tichonovna)

	ŽENITBA	
REŽIE ALFRÉD RADOK	Nastudování Gogolovy <i>Ženitby</i> zaujímá společně s další Radokovou režii <i>Hrou o lásce a smrti</i> výjimečné postavení v dějinách české činohry a českého novodobého divadla vůbec. I zde se vyplatil režijí silně kladený důraz na kvalitní hereckou složku, díky níž mohla groteska o muži, který v hrůze před svatbou vyskočí z okna, být interpretována jako velmi ostrá kritika lidské malosti a hlouposti. V dopise Václava Havla adresovaném Alfrédu Radokovi po zhlédnutí premiéry <i>Ženitby</i> můžeme číst: „ <i>Záměr vyšel dokonale – člověk se musí od začátku do konce smát, ale přitom mu běhá mráz po zádech. Myslím, že tohle představení vysvětluje mnoho věcí, které definují naši epochu. (...) Možná, že můj obdiv je ovlivněn tím, že mi to je celé hrozně blízké – chci říct, že to je blízké tomu, jak já cítím svět kolem sebe. (...) Je to pro mě smutná náhoda, že jsem právě tohle představení nemohl s Vámi už dělat!</i> “	
KOMORNÍ DIVADLO 1963		

V. Galatíková (Xanthippa) a **V. Voska** (Sókrates)

FOTO: M. POŠ, FOTOGRAFICKÝ FOND IDU

	ROZHOVORY SE SÓKRATEM	
REŽIE LADISLAV VYMĚTAL	Radzinského hra o posledních dnech filozofa Sókrata, který se nevzdává svých názorů a mravních zásad, byla vůbec poslední hereckou příležitostí Václava Vosky. Inscenace byla uváděna pouze půl roku do hercovy smrti v srpnu 1982, přesto dosáhla neuvěřitelných 34 repríz. Za úspěchem inscenace jistě stálo mimořádné obsazení a režijní dohled Ladislava Vymětala, který ctil herce a velmi precizně s nimi dokázal pracovat.	
DIVADLO ROKOKO 1981		

FOTO: M. TŮMA, ARCHIV MDP

J. Adamová (Anna Arkad'jevna Kareninová) a **P. Kostka** (Hrabě Alexej Kirilovič Vronskij)

	ANNA KARENINA	
REŽIE IVAN WEIS	V Městských divadlech pražských byla Tolstého <i>Anna Karenina</i> uvedena třikrát. Poprvé ji jako zájezdový titul nastudoval v roce 1958 Ota Ornest společně s herci Danou Medřickou a Jaroslavem Raušerem. V roce 1970 pro Komorní divadlo román přeložil a zdramatizoval Jaromír Pleskot. Režisér Ivan Weiss do hlavních rolí manželů Kareninových obsadil Jaroslavu Adamovou a Felixe LeBreuxe. Hra-běte Vronského ztvárnil Petr Kostka. A v roce 2007 byla uvedena v dramaturgizaci dramaturgyně Věry Maškové a režii Petera Gábora. V hlavní roli Anny Kareniny alternovaly Lenka Vlasáková a Michaela Badinková.	
KOMORNÍ DIVADLO 1970		

FOTO: M. POŠ, ARCHIV MDP

	MAŠKARÁDA	
REŽIE ANTONÍN MOSKALKYK	Také Lermontovova veršovaná tragédie <i>Maškaráda</i> nebyla v důsledku cenzury za autorova života uvedena. V Městských divadlech pražských ji nastudoval hostující režisér Antonín Moskalkyk, který hru zbavil romantické obraznosti a přesunul tak pozornost směrem k tématu žárlivosti a pomsty. Vsadil na přednosti hereckých typů – Boris Rösner v roli Arbenina a Ladislav Frej jako Kazarin zde předvedli jedinečné výkony své kariéry.	
DIVADLO ABC 1980		

FOTO: V. KRONBAUER, ARCHIV MDP

	TŘI SESTRY	
REŽIE MICHAL DOČEKAL	Irina, Olga, Máša – sestry Prozorovovy z proslulého dramatu A. P. Čechova ožily na jevišti divadla Komedie v režii Michala Dočeka. Zasluhou jeho osobité interpretace zkoumající vztah mezi vzpomínkami a realitou přítomnosti dosáhl text nového rozměru. V jeho pojetí ústřední postavy výrazně zestály a na místo nadějného očekávání věcí příštích trpce rekapitulovaly svou minulost, která bohužel nesplnila, co od ní očekávaly. Trojici sester toužících po autentickém životě svěřil Emmě Černé, Zdeně Hadrbolecové a Marii Málkové. Příznivý ohlas kritiky i laické veřejnosti udržel titul na repertoáru divadla bezmála sedm let.	E. Černá (Olga), M. Málková (Irina) a Z. Hadrbolecová (Máša)
DIVADLO KOMEDIE 1996		

ROZHOVOR

PETR
KONÁŠHERECTVÍ
POSLEDNÍ ZÁCHRANA
PŘED VOJNOUPetr Konáš
s Lucií Záčkovou
v inscenaci
**ZNOVUSJEDNOCENÍ
KOREJÍ**REPRÍZY
7. A 27. BŘEZNA,
20. A 26. DUBNA 2019
V DIVADLE ROKOKO**A jak odpočíváte? Je to vůbec nutné, odpočnout si od herectví?**

Pokud to není životně důležité, pokouším se být bez prázdninových kšeftů. Ale nejsem ten typ, co si lehne a nic nedělá. Nejradši mám montérky a maltu. A na našich třech chalupách je pořád práce dost.

To není na chudého herce špatné.
Dvě jsem ovšem vypartneřil.**Možná tedy ten prospěchářský Petr Švajcar bude dobrá role pro vás!**

On má ale vyžehnutí majetku jako cíl, v mém případě to byla jen okolnost.

Vím, že taky hrajete na saxofon. To je jen koníček, nebo jste profihráč?

Kdybych hrál na ságo tak dlouho, jak dlouho ho vlastním, tak bych byl saxofonista. Já ale můžu teď říct pouze to, že hraju na saxofon. Ale ocitnul jsem se v undergroundové kapele. Tam mi projde, že jsem se kdysi v zušce nenačil pořádně stupnice, jak chtěl pan učitel.

Tak nám tu kapelu představte.

Jmenuje se Furt Rovně. Založili ji před jednácti lety čtyři kluci z Loun a mě si u sebe nechávají třetím rokem. Sestava je kytara, baskytara, bicí, piano a saxofon. Většinu textů píše herec Marek Mikulášek nebo známí z Loun, ale zpíváme třeba i texty od Paula Verlaina. Říkají o nás, že hrajeme lyrický rock nebo šansonový punk. Snad není drzé, když řeknu, že odkazujeme na Psí vojáky. Ale rozhodně v tom není záměr, jdeme svou vlastní cestou.

Hrajete někdy i před diváky?

Ano, dokonce i na to si trouláme.

A nechcete zahrát někdy v divadle Komedie? Rádi. Slibuji.**A otázka na závěr – jste lepší zedník, nebo herec?**

Obojí dělám s totálním nasazením.

LENKA DOMBROVSKÁ

autorka je šéfredaktorka *Moderního divadla*

PETR KONÁŠ (*1983) STRÁVIL DESET LET V OBLASTNÍCH DIVADLECH – V ZÁPADOČESKÉM DIVADLE V CHEBU A DIVADLE J. K. TYLA V PLZNI. OD ZAČÁTKU TÉTO DIVADELNÍ SEZONY JE V ANGAŽMÁ V MĚSTSKÝCH DIVADLECH PRAŽSKÝCH. VIDĚT HO MŮŽETE V INSCENACÍCH KANIBALKY: SOUMRAK SAMCŮ A ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ ČI LITERÁRNÍM MATINÉ HORNÍČEK 100. ZAČÁTKEM DUBNA BUDE MÍT PREMIÉRU INSCENACE NEVIDITELNÝ PODLE PSYCHOLOGICKÉHO ROMÁNU JAROSLAVA HAVLÍČKA A V REŽII MARTINA FRANTIŠÁKA. PETR KONÁŠ V NÍ ZTVÁRNÍ HLAVNÍ ROLI PETRA ŠVAJCARA.

A jak vás vůbec napadlo jít pak na Vyšší odbornou školu hereckou? Nechtěli jste zkusit například přijímačky na DAMU?
Zkusil bych je, kdyby nebylo pozdě. Voška byla totiž moje poslední záchrana před vojnou. Už jsem byl i u odvodu, ale rozhodl jsem se udělat všechno pro to, abych na vojnu nemusel, tedy kromě civilky, to mi přišlo jako zbabělé řešení. Měl jsem ale pouze technické vzdělání, a ne dostatečné, abych se dostal na nějakou pořádnou školu, třeba na ČVUT. Proto jsem se rozhodl jít na herectví. Naučil jsem se nazpaměť nějaký text a až na místě mi došlo, že nevím, jak ho mám přednést. Soustředil jsem se jen na to, abych si ho zapamatoval. Ale něčím jsem zaujal aspoň Václava Martince.

Jak vypadala vaše profesní dráha po skončení VOŠ herecké?

Byl jsem rok v Malém vinohradském divadle, dnešním Divadle D21. Celý ročník Václava Martince ho tentokrát založil. Byla to výborná škola, neměli jsme žádné peníze, sami jsme si museli dělat scénu, kostýmy, rozvěsit světla... Člověk si tak aspoň uvědomil, co všechno je zapotřebí, aby vznikla jedna inscenace.

Tím se ale asi uživit moc nedalo?

Samozřejmě. Dnes už to tam chodí jinak, ale tehdy jsme neměli herectví jako povolání. Chodil jsem na brigády – například jsem se podílel na rekonstrukci základní školy v Dejvicích. Maloval jsem tam kabinety a pokládal koberece.

Měli jste chuť někdy s herectvím seknout? Třeba v takto vypjatých obdobích?
Tuto chuť pociťuji tak jednou za rok. Hodně

často se objevuje před premiérou náročnější inscenace. To mám vždycky pocit, že jsem marný, a nechápu, proč to všechno dělám sobě, kolegům i divákům. Uvidíme tedy, jak to bude před *Neviditelným*. Ale je nutno podotknout, že otázka, kterou si pokládám, nezní – má divadlo smysl? Ptám se, jestli má smysl, abych hrál já.

Nemízí ty pocity skepse s novými zkušenostmi?

Mám pocit, že je to konstantní. Možná to je i tou voškou. Prostě jsem startoval z jiné pozice než třeba herci z DAMU a neustále mám pocit, že musím sebe i ostatní přesvědčovat, že někomu talentovanějšímu neblokuji místo.

Vaše další angažmá byla v Západočeském divadle v Chebu a Divadle J. K. Tyla v Plzni, přišel jste tedy nyní z oblastních divadel do centra, do Městských divadel pražských. Neměl jste obavu, že tady na vás bude víc vidět? Přemýšlel jste o té nabídce dlouho?

Nepřemýšlel jsem o tom, zda je to dobrá nabídka, okamžitě jsem ji přijal. Ano, v Praze mě uvidí víc lidí, hrajete pro kritičtější publikum a je tu daleko silnější konkurence. O to větší je to výzva a s tím jsem do toho šel. Navíc z logistického hlediska to bylo požehnání – mám v Praze na Žižkově čerstvě rodinu a měl jsem v plánu, že budu bydlet v Praze a do Plzně budu jezdit za prací. Tímto se vše příjemně vyřešilo.

Nyní vás čeká v Městských divadlech pražských první velká role. Budete hrát Petra Švajcara v inscenaci *Neviditelný*. Tuto postavu ctižádostivého manipulátora napří-**klad ve filmu ztvárnil Luděk Munzar, máte z této výzvy radost, či spíš obavy? Jsou vám bližší záporáci?**

Samozřejmě. Jsem rád, že jsem měl v Praze pomalejší rozjezd, mohl jsem si zařídit soukromé věci, ale už jsem se na velkou roli těšil. A mám radši zmetky, to řeknu na rovinu. Ale Petru Švajcarovi v tuto chvíli ještě úplně nerozumím. Rozumím jeho motivacím, ale nechápu jeho jednání, leží mi dost v hlavě.

Evidentně jste ten typ herce, který přemýšlí nad prehistorií postav. Co když se ale naprosto minou vaše představy s představami režiséra?

Režisér má přece vždycky pravdu! Ale vážně – hodně záleží na typu a osobnosti režiséra, na tom, jak dokáže své záměry formulovat. Někdy třeba dojdeme i ke kompromisu. Domnívám se taky, že nejsem konfliktní typ. Ale u Petra žádný vlastní výklad nemám, tak se vlastně těším na to, kam mě Martin Františák povede.

Většina čtenářů vás asi zná především z televize...
Nepřu se.**Jak vysvětlíte, že jste hrál ve třech lékařských seriálech? To už nemůže být náhoda, ne?**
To je jednoduché – jiné se u nás nenatáčí. Tedy až na kriminálky. A já jsem prostě z té bandy doktorské.**Naučil jste se aspoň v průběhu natáčení poskytnout první pomoc?**

To jsem uměl už předtím. Ale bojím se, že kdyby se opravdu něco stalo, tak radši budu volat o pomoc.

Je seriálové herectví jiné než to divadelní?

Je, v detailu. Napadá mě dokonce historka z natáčení – jedna slovenská herečka hrála v několika epizodách, a když jsme spolu zkoušeli mimo kameru, tak jsem jí pořád radil, ať ubere, že je moc divadelní. Asi jsem se jí dotkl, byla z toho rozpačitá a řekla, že míř už to snad ani nejde. Šli jsme před kameru a režisér jí neustále říkal, ať ubere, že se moc pitvoří. Nakonec našťvaná prohlásila, že tady u nás máme před kamerou herectví zakázáno. Já se pořád učím zklidňovat obličej, protože každé cuknutí koutku je hrozně vidět a háže nějaký význam.

Které role vám byly nejbližší, na které jste hrdý?Za těch dvanáct let, co jsem u divadla, to byly tři. V Chebu to byl Raul v *Krajních mezích* od Williama Mastrosimona. To byla opravdu hodně hnusná postava. Pak to byl Petr v *Příbězích obyčejného šlešně* od Petra Zelenky a v Plzni Mít'a v *Unaveni sluncem* podle filmu Nikity Michalkova.**To tedy nebyly úplně komediální úlohy...***Příběhy obyčejného šlešně* do jisté míry komedií jsou, ale vím, jak to myslíte. S čistou komedií jsem se ale asi ani jako herec moc nepotkal, nebo si je prostě nepamatuji. Nemám je ani moc rád jako divák.**A co máte jako divák rád?**

Na oblastech nebylo moc co srovnávat, ale když jsem někdy přijel do Prahy, chodíval jsem rád do staré Komedie – tedy na inscenace Dušana Davida Pařízka a Davida Jařaba. Sice jsem často nerozuměl všemu, ale fascinovaly mě!

BŘEZEN—DUBEN 2019

KDO

NEVIDITELNÝ OD JAROSLAVA HAVLÍČKA, AUTORA LEGENDÁRNÍCH PETROLEJOVÝCH LAMP, MISTRA PSYCHOLOGICKÉHO ROMÁNU, SPISOVATELE, KTERÝ PSAL DO VYČERPÁNÍ VŠECH SIL, JE JEDNÍM Z MÝCH ZÁSADNÍCH LITERÁRNÍCH OBJEVŮ POSLEDNÍCH LET. ROMÁN Z ROKU 1937 JSEM ČETLA MNOHOKRÁT, ZPRACOVALA JEJ DO ROZHLASOVÉ PODOBY, PŘIPRAVILA SPOLU S MARTINEM FRANTIŠÁKEM A MARTINEM VELÍŠKEM JEHO DIVADELNÍ ADAPTACI PRO DIVADLO ROKOKO A ZNÁM JEJ TAKŘKA NAZPAMĚŤ. PODIVUHODNÁ RODINA HAJNŮ, ŽIJÍCÍ NA MALOMĚSTĚ, V TEMNÉ VILE S VELKOU ZAHRADOU, VE KTERÉ KAŽDÝ O KAŽDÉM VÍ A NIKDO SE PŘED NIKÝM NESCHOVÁ, SE MI VRYLA POD KŮŽI.

ROMÁN BEZ HRDINY

Vzrušující čtenářský zážitek přináší hlavně vypravěč příběhu a perspektiva, z jaké je rozpad jedné středostavovské rodiny nazírán. Román je vyprávěn v ich-formě, mladým inženýrem Petrem Švajcarem, který se má stát ženichem Soni Hajnové a šéfem továrny jejího otce. Švajcar přijíždí ve dvacátých letech minulého století z Prahy na maloměsto a začíná se odvíjet příběh o tom, jak se hoch z chudých poměrů rozhodl zlomit osud a proradit se na slunce. Mohlo by jít o známý příběh outsidersa, který má dravost a švih a narazí na zpozdilost maloměstské smetánky. Jenže to by nebyl Havlíček, se svým smyslem pro nejtemnější zákoutí lidské duše, se svým talentem pro

FOTO: ZDENKO FEYFAR (SBÍRKA MORAVSKÉ GALERIE V BRNĚ, MG 101 88)

Jaroslav Havlíček

vykreslení nejednoznačných hrdinů. Petr Švajcar začíná vyprávět desetiletou historii své kariéry manžela bohaté nevěsty a ředitele továrny na mýdla retrospektivně. Od temného, rezignovaného konce. A my čtenáři víme už od začátku, že naším průvodcem bolestným a napínavým dějem bude tvrdý, racionální, nesentimentální muž, který bezohledně kráčí za svým cílem doslova přes mrtvoly. Vypráví nám příběh rodiny zatížené psychickou chorobou, ale není schopen se do bolesti nemocného člověka vcítit, buď ji bere na lehkou váhu, nebo se mu hnusí a pohrdá jí. Jak říká v závěru románu: „*Ale cožpak silný a zdravý se dovede vmyslet do rozpoložení člo-*

věka zasaženého chorobou? Zdravý zlehčuje stonání chorého a silný se posmívá slabému pro jeho strach.“ Čtenář hltá úžasně detailní popis maloměstské atmosféry, továrního provozu, rodinných vztahů, povah a podob, ale hlavně odcizený popis situací, do kterých Petr Švajcar vstupuje jako obratný manipulátor a odhazuje čtenáři své myšlenkové pochody. Není možné se s vypravěčem ztotožnit, čtenář z něj má strach a bojí se, kudy se budou ubírat jeho další plány, a právě proto nemůže přestat číst. Děj *Neviditelného* je strhujícím zápasem dravosti, technického myšlení, chladu a vitality Petra Švajcara s křehkostí, přecitlivělostí, ira-

JE NEVIDITELNÝ?

cionalitou a nemocí jeho ženy Soni a jejího „neviditelného“ strýce Cyrila. Po takovém zápasu mohou zůstat jenom trosky.

ZLO A ZLO

V románu *Neviditelný* se nedočkáme zápasu zla s dobrem. Spíše se zde střetává zlo se zlem. Ale s oním zlem je to složitější. Těch nejhorších skutků se dopouští Petr, ten je ale vypravěčem a své činy před čtenářem obhajuje. Havlíček a my spolu s ním dáváme vypravěči šanci až do poslední chvíle. Z Petrovy perspektivy jsou jeho zlé skutky pochopitelné. Zlo je nutným zlem pro naplnění životních cílů. Petr má v rodině silného protivníka. Prate tu jeho ženy Soni, která je stejně nekompromisní a tvrdá a celý život jedná pouze ve svém vlastním zájmu. Tento střet sobeckých osobností vytváří drama. Tito dva lidé si na začátku příběhu mlčky vyhlásí válku a bojují až do posledního dechu za svou věc. A pak je tu ještě třetí, neviditelné zlo – několik generací rodiny Hajnů sužuje osud, ďábel či Bůh, který na ně sesílá šílenství.

NEVIDITELNÝ

Kdo je vlastně ten titulní *Neviditelný*? Odpovědí je celá řada. Je jím samozřejmě strýc Cyril, který před lety zešílel, po mnoha chemických pokusech přesvědčil sám sebe, že našel sérum neviditelnosti, a začal se jako neviditelný chovat. Rodina Hajnů od té doby jeho hru na neviditelného hraje a totéž žádá i od nového člena rodiny. Když je Cyril za dramatických okolností z rodiny „odstraněn“, vrací se jako výplod pomateného mozku jeho neteři Soně. Tentokrát je opravdu nehmatatelný a nepolapí-

telný, protože je jen představou. „*Žil, jako by tu nebyl. Není tu – jako by tu byl,*“ říká o jeho „návratu“ otec rodu Hugo Hajn. Dalším neviditelným je ten, kdo tahá za nitky, kdo nás pozoruje a před kým jsme nazí a bezbranní, před kým nic neskrýjeme – Bůh, či osud. „*Kdo to byl?*“ ptá se Petr po původci svého nepovedeného života. „*Nikdo jiný než on – Prochazeč po větru denním – zvědavý pozorovatel.*“ A pak je tu ještě jeden neviditelný. Vypravěč. Muž dvou tváří, z nichž jednu obratně skrývá před blízkými a nedovolí jim získat důkazy pro zlá tušení o pravé podstatě své povahy. Nikdy neztrácí kontrolu. Tu druhou tvář otevřeně ukazuje jen svým čtenářům, respektive divákům. Jeho tragédií je, že ostatní neviditelné nebere dostatečně vážně. Jeho racionální mysl je přesvědčena, že stačí za nimi zavřít dveře, že stačí je dostat z dohledu nebo se jim vysmát, jenže oni se vracejí.

NEVIDITELNÝ A DIVADLO

Pokud se člověk rozhodne *Neviditelného* adaptovat pro divadlo, má k dispozici několik plnokrevných, pozoruhodných, důkladně psychologicky zpracovaných postav, z nichž každá má svou důležitou a opodstatněnou úlohu v temném příběhu o povaze člověka, rozumu a nerozumu. Na druhou stranu přichází o ten silný zážitek z vypravěčského partu, přichází o Petra Švajcara jako průvodce dějem. Proto v naší inscenaci Petrovu introspekci částečně zachováváme a vyjevujeme jeho nitro, které před svými blízkými obezřetně střeží. Do situací vstupuje Petr podle vlastního přesně stanoveného scénáře, je mistrem sebekontroly.

Chladně promýslí, kde projevit lítost, úctu, něhu, kdy vyvolat konflikt a kdy ustoupit. Když jeho scénář vybočí z předem daných kolejí, vymyslí nový. Dokonale hraje role milence, manžela, zetě, vdovce. Neprožívá, pouze hraje a je sám sobě režisérem. Neuznává a nechápe, že může existovat ještě někdo nebo něco nad ním. Jeho blízcí tápou, nemají možnost rozpoznat, kým přesně Petr je, a přestože mají zlá tušení, nedovedou plně nahlédnout, čeho všeho je schopen. Diváci tu možnost mají, díky Petrovým monologům, které jsou plné pohrání, nenávisti a pragmatického pohledu na vztahy, lásku a city. A zároveň jsou obhajobou této tvrdosti, bezcitnosti a sobectví. Havlíček v románu pracuje s divadelní terminologií, paralelami a metaforami. Šílenství, které je z rodiny vypuzeno, ale záhy se vrací, aby zasáhlo další obět', vstupuje na scénu v kapitole *Opona jde vzhůru* a je zdánlivě zažehnáno v kapitole *Opona padá*. Přestože hlavní postavou je Petr a drží do poslední chvíle otěže příběhu v rukou, šílenství stejně nakonec vyhrává a bez varování trhá jeho životní scénář na kousky. Hajnových vila je v Havlíčkově románu jevištěm, na které vstupuje nový hrdina, a rodina Hajnů jsou herci, kteří „*si chtějí zahrát jakási pokojová drama*“. Hlavní hvězdou těchto dramát je strýc Cyril, kolem něj se točí celý rodinný život a rituály, protože všichni hrají jeho hru na neviditelného s ním. Petr má být do téhle hry zasvěcen a přijmout rodinná pravidla, jenomže hlavní hvězdou chce být on a udělá pro to cokoli. **MARIE NOVÁKOVÁ**
autorka je dramaturgyně

Co jste dělala od té doby?

Po gymnáziu jsem šla do Brna, na Janáčkovu akademii múzických umění na obor Divadlo a výchova, kde jsem si udělala bakaláře. Potom jsem byla ve stejném oboru, Theaterpädagogik, rok na Erasmu v Berlíně, což byla ohromná zkušenost, a potom – protože jsem si uvědomila, že by mě zajímala režie – jsem si podala přihlášku na Divadelní akademii múzických umění. Ta německá zkušenost ale byla určující. Uvědomila jsem si, jak různě se dá k divadlu přistupovat – hodně jsme pracovali s neherci, divadelní systém tam funguje úplně jinak, v úzkém kontaktu s publikem už během procesu vzniku inscenace.

Kolem Katedry alternativního a loutkového divadla se vedou nekonečné spory o tom, co jsou ty loutky a co je ta alternativa a tak dále.

To se hodně řešilo v době, kdy jsem nastupovala. Mně přijde úplně zbytečné divadlo škatulkovat na činoherní, alternativní a tak dál. Každá látka vyžaduje určitý jazyk, ale divadlo je jenom jedno.

Vy se, zdá se mi, vyhýbáte inscenování divadelních textů. Zkoušela jste to někdy vůbec?

Ne. Vlastně ani na škole jsem se s tím nepotkala – když už jsem pracovala s textem, tak šlo o dramatizace prózy. Asi zázemí ze zušky mě nasměrovalo k autorskému přístupu. Na DAMU jsme samozřejmě hry četli, ale k jejich inscenování jsem netíhla nikdy, a asi by mě to ani nebavilo. Zkoušela jsem třeba pracovat s textem, který jsme si dopředu napsali, ale vždycky mi to přišlo moc svazující, moc určující. Úplně chápu, že jsou tvůrci, pro které je naopak výzva hledat si interpretace a možnosti v rámci textu, ale pro mě osobně je mnohem lákavější momentální tvorba, princip montáže.

Když jsem viděl v DISKu *Barunku* a potom *Zápisky*, zaujalo mě, že spíš než s dramatickou situací – at' už chápanou všelijak – se v ní pracuje s atmosférou. A to s atmosférou, která diváka neatakují, ale spíš mu vytvoří příjemný prostor k bytí. Ano, to mi spousta lidí říká, že je to takový příjemný. Až mě to kolikrát irituje.

Já se omlouvám... Přesto se musím zeptat – je to záměr, či nějaká taktika?

Nějakým způsobem to moje uvažování určitě vystihuje. Nemám moc ráda divadlo, které staví na šoku a o nic jiného nejde. V běžném životě mě šokuje tolik věcí, že už ani moc nevím, čím by ještě mělo šokovat divadlo. Jistěže je dobře, když je divadlo nějak radikální, když má snahu vyvést diváka z komfortu, třeba tím, že mu klade otázky, že mu nedává téma naporcované na talíři, ale spíš ho nechává, aby si sám vybral, jak na něj.

Zároveň dojem „příjemnosti“ ale vychází z toho, co a jak jsme se o divadle učili. Souvisí s tím způsob, jakým bereme diváka do hry a jak je proces kolektivní. Nikdy nepřicházím s nějakou představou, přes kterou nejede vlak – vždycky je to práce v kolektivu, jehož sou-

částí je v jistém slova smyslu nakonec i divák. Důležité je ale i to, že pocházím z malého města v Krkonoších a byla jsem vychována v prostředí s tradicí komunitních akcí a událostí jistého divadelního charakteru, které ale byly více slavností nebo setkáním. Líbí se mi přemýšlet o divadle jako o setkání. Už několi-kátým rokem pořádám v Horním Maršově festival Otevřená ulice, který se právě tomuhle věnuje. Odsud pramení určitá pospolitost, s níž v divadle pracuji. A možná je to taky hledání nějakého vnitřního klidu.

Inscenace, na které teď pracujete v Komedii, slibuje jisté politikum: jmenuje se *Vladař*. Co můžeme čekat?

Vycházíme ze slavné knihy Niccola Machiaveliho, ale zacházíme s ní hodně volně. *Vladař* je návod, jak správně vládnout. Když si ji čtete, máte dojem, že ji má kdekdo ze současných politiků na nočním stolku. Je to kniha velice pragmatická, úplně oproštěná od otázek morálky nebo svědomí, kniha o tom, jak si jít tvrdě za svým cílem. S dramaturgem Petrem Erbesem a scénografkou Klárou Flekovou nám přišlo zajímavé položit si otázku, co nám

Machiavelli říká o dnešku, jakým způsobem lze dnes mluvit o moci. Klademe si otázku, jestli je možné vladaře zabít, at' už metaforicky vladaře v sobě, nebo doslova. Pracujeme s řadou různých textů, napříč historií a zdroji. Bude tam i jedna scéna ze Shakespearova *Julia Caesara*.

Nejdřív jsem se trochu bál, že režisérka vašeho typu to nebude mít v praxi lehké – těžko vás asi někdo osloví, abyste režírovala třeba nějakou dveřovou komedii. Zatím to ale vypadá, že o práci nouzi nemáte...

Nabídek je dost, nemůžu si stěžovat. Pravda ale je, že můj způsob práce se s provozem kamenných divadel moc neslučuje. Vyhovuje mi, když nemusím mít text dopředu, vyhovuje mi, když jsou herci otevření hledání, když cítí spoluzodpovědnost za to, co se na jevišti děje. Proto teď trochu rozvažuju, jak to skloubit.

Neuvažovala jste, že byste se vrátila k tomu, co jste studovala původně?

Ano. Hodně mě zajímá práce s neherci a mezní formy divadla, které hraničí s happe-

ningem. Bavilo by mě připravit inscenaci s nehereckými skupinami, třeba s dětmi. Pracuju teď ve školce, kde mám divadelní kroužek. Myslím, že to je cesta, jak nezabřednout do stereotypnosti. Bavilo by mě pracovat se seniory...

Během festivalu Nová Komedie bude k vidění i inscenace *Mrtvé oči*, kterou jste připravila v ostravském nezávislém divadle Stará Aréna. Jak jste se tam octla?

Vlastně díky Andrejce Bereckové, což je herečka z mého ročníku na DAMU, která předtím vystudovala ostravskou konzervatoř. Odtamtud se zná s Pavlem Gejgušem, který mě do Staré Arény pozval, když mu Andrea ukázala video z jedné naší klauzury. Nejdřív jsme udělali letní putovní western jménem *Cesta do Ameriky*, která měla původně vycházet z Tylovy hry, ale nakonec byla úplně autor-ská. Skvělá zkušenost, která potom vedla k další spolupráci – na inscenaci *Mrtvé oči*, která vznikla jako první díl Brakové trilogie ve spolupráci se scénografem Mikolášem Zikou a dramaturgem Borisem Jedinákem. Je to brak se vším všudy, detektivka, která se ode-

hrává ve vesnici jménem Ztracené Úvaly, kde začínají vraždit Mrtvé oči. Další díly té trilogie jsou potom western a horor.

Nedávno jste se podílela na projektu *Zemský ráj to na dohled?*, který spolu s vámi v brněnské Redutě připravili další dva mladí režiséři – Zuzana Burianová a Jan Holec. Dá se vůbec mluvit o nějaké generační estetice?

Podle mě moc ne. Jako režisérka se inspiroju u tvůrců úplně různých věků – třeba Heineru Goebbelsovi táhne na sedmdesát. Možné ale je, že tu generačnost jen nedokážu posoudit. Třeba se najdou nějaké styčné body našich estetik, třeba nějaký společný jazyk naše generace má. Jenomže to my ještě nevíme.

MICHAL ZAHÁLKA
autor je dramaturg
Městských divadel
pražských

MOŽNÁ JSME MĚLI TEN ROZHOVOR UDĚLAT SPÍŠ O POČASÍ...

...ŠPITLA, KDYŽ JSME VSTÁVALI OD KAVÁRENSKÉHO STOLKU, REŽISÉRKA ANNA KLIMEŠOVÁ, KTERÁ V DIVADLE KOMEDIE PŘIPRAVUJE INSCENACI VLADAŘ. ANNA KLIMEŠOVÁ (*1990) PŮSOBÍ SKROMNĚ, SKORO AŽ PLAŠE – A PŘITOM SE UŽ SVÝMI DVĚMA ABSOLVENTSKÝMI INSCENACEMI NA KATEDŘE ALTERNATIVNÍHO A LOUTKOVÉHO DIVADLA DAMU (*BARUNKA IS LEAVING* A *ZÁPISKY Z VOLNÝCH CHVÍL*) VYŠVIHLA MEZI NEJSLEDOVANĚJŠÍ TVŮRCE MLADÉ GENERACE. V POSLEDNÍ DOBĚ REŽÍROVALA V ČINOHŘE NÁRODNÍHO DIVADLA BRNO NEBO V ÚSTECKÉM ČINOHERNÍM STUDIU. JEJÍ TALENT BYL OVŠEM ZJEVNÝ DÁVNO PŘEDTÍM: OSOBNĚ JSEM JI POPRVÉ ZAZNAMENAL NA JIRÁSKOVĚ HRONOVĚ, KDYŽ TAM JEŠTĚ JAKO STUDENTKA TRUTNOVSKÉ ZUŠ VYSTOUPILA S *VERTIGEM* – MIMOŘÁDNĚ POVEDENOU ADAPTACÍ TEXTŮ VIRGINIE WOOLFOVÉ.

FOTO: ADAM JOURA

PODLE NICCOLA MACHIAVELLIHO
VLADAŘ

REŽIE ANNA KLIMEŠOVÁ
DRAMATURGIE PETR ERBES
VÝPRAVA KLÁRA FLEKOVÁ
HUDBA MICHAL CÁB
HRAJÍ CYRIL DOBRÝ, KRYŠTOF KRHOVJÁK, ŠTĚPÁN LUSTYK,
MILAN VEDRAL, VOJTĚCH VONDRÁČEK

PREMIÉRA 16. BŘEZNA 2019 V DIVADLE KOMEDIE
REPRÍZY 21. A 27. BŘEZNA, 3., 12. A 24. DUBNA, 23. A 24. KVĚTNA 2019
V DIVADLE KOMEDIE

NÁVŠTĚVA VLADAŘE JAKO SITUACE KAŽDÉHO DNE

Vymyslím si příběh. Když jsem minulý týden přišel domů, cítil jsem v chodbě nezvykle štiplavou a nakyslou vůni. Byla už noc, byla už tma. Rozsvítil jsem. Na zemi ležely dvě prošlapané boty jak pár zdechých lasic. Moje ne. Vešel jsem do pokoje. Byla už noc, byla už tma. Sahal jsem po vypínači, jenže mě cosi zastavilo. Od stolu přes ohnutý hřbet cizího člověka zářil do noci displej mého počítače a paprsky světla v zakouřené místnosti vyšívaly obrys postavy. Ramena s vysokým límcem kabátu a spleené vlasy, ze kterých na temeni vystupovala drobnokresba královské koruny. Tak počkat, pane. Zastavím se. Chci psát text o moci. O věčné moci vladaře a klást si otázku, jak je možné na pozadí věčnosti mluvit o dnešku. Jenže zrovna dnes kdosi anektoval můj stůl. Z jaké pozice si to dovolil? A z jaké pozice vlastně chci o moci psát já? Pozice pisatele je v každém případě vratká a vrátka byla evidentně otevřená, když mohl jen tak někdo přijít a sednout si k mému počítači. Mým cílem teď musí být v první řadě formulace a vyslovení otázky: „Promiňte, pane, co děláte na *mojí židli*, v *mých* bačkorách a proč *píšete* na *mém* počítači?“

„To je moje židle.“
To mě trochu zarazilo.
Je to poněkud věčná odpověď, abych tak řekl – a ostatně, nechci se zabývat věcmi, jako je třeba moje židle, protože co je věčné, není věčné. A jak jsem napsal, tenhle text se má zabývat mocí, která je věčná. Takže v tom zkrátka musí být háček! Proč sem vlezl ten dědek s korunou? Co tady chce? Tady bydlí samí mladí demokraté, tak kdo sem pustil toho dědka s mečem? A proč se jeho kůň musel vykadit na parkety? Proč se mám proboha zabývat někým, kdo je zcela evidentně za zenitem, jeho čas minul, reprezentuje minulost a snaží se vší svou silou udržet na židli, která by měla patřit mně? Nemělo už dávno dojít k naplnění věčné podstaty tohoto pána? Neměl už dávno pozbyt vůli, která ho drží pohromadě, a rozpadnout se na hromadu hnijících vlasů, kostí, koruny a žezla, se kterými jsem už dávno měl kráčet k popelnici? Anebo věčnost, bezduchost a strojovost moci přetrvá jako zlato královské koruny po věky a nikdy nezrezaví? Starý host se mi dívá do očí, do stejných modrých očí, jako jsou ty moje. Už mě bolí nohy z toho stání. Už mě bolí nohy z toho věčného cholení kolem horké kaše. Už se ve mně vaří ta kaše. „Promiňte, nechci, aby to vyznělo nějak zle, ale toto je moje židle, ne vaše.“
„Nemáš pravdu a nejsi tu vítán. Zlé zprávy jsou zlým hostem. Zle by ses domáhal této židle, ale ani já to nemyslím nijak zle. Jsem

přece starý dobrý král Théoden a nechci s tebou diskutovat o tom, čemu říkáš zlo. O zlu se nediskutuje. Zlo je zkrátka zlo. Zlo se nezpochybňuje. Víím, že by bylo nejvyšší chvályhodné, aby člověk měl vlastnosti, které považuješ za dobré. Ale nikdo nemůže mít jenom dobré vlastnosti. Já už jsem například starý a chtěl jsem se posadit, proto jsem si sedl na tuhle židli a nikoho se neptal. Snad ti nebude vadit, když chvíli postojíš. Víš, člověk má budit zdání, že je vlídný, věrný, lidský a upřímný – a má takový být. Ale v případě, kdy potřebuje takový nebýt, musí se dokázat změnit v úplný opak. Jak jsem už řekl, člověk nemá opouštět cestu dobra, ale prikazuje-li to nezbytnost, má umět nastoupit na cestu zla. Takže na téhle židli teď zůstanu sedět já. Možná ti to, co říkám, připadá moc věčné. Ale co je věčné, to je věčné. V moci zkrátka musí být háček.“
Když stařec domluví, polohlasně si krkne. Potom mlčí a srká studený čaj. Tohle přece není pravda! Takhle to přece nemá chodit, chce říct naivní vnuk zkušenému dědovi-Théodenu. Ale vnuk mlčí.
Tento text nemá být parafrází Pána prstenů o králi Théodenu, ale dramaturgickým esejem o inscenaci *Vladař*. Tento text se má zabývat mocí a vysvětlit, proč je pro mladé diváky důležité zabývat se tématy spojenými s vládou. Jenže kdo je vlastně mladý? Může být mladá myšlenka? Může být mladý čin? Může mládí porazit a prorazit věčnost?
Tento text by se měl zabývat malými projevy moci, se kterými se setkáváme, tendencemi k totalitarismu, nezájmem a rezignací skrytou v konzumu, ale především aarghčřšíéřtí’q=ée.
Stařec si znovu krkl, to mě přerušilo, teď nevím, o čem jsem psal.
„Víš, jsem už starý král Théoden a asi budu říkat věci, které smrdí starými pravdami, jako smrdím já. Navrhuju ti, abys tenhle text napsal jako poetickou metaforu z cizího světa, ne nijak konkrétně. Zůstaň u toho, jaký život je a jaký by měl být. Jestli chceš být jen dobrý, tak shodíš mezi ostatními, kteří jsou zlí. Tak to prostě je. Nešťouřej do všeho. Myslí na sebe. Najdi si bohaté známé a nestyd’ se za to! Vždyt’ máš jen holé ruce, a koho ze čtenářů by mělo zajímat, že tenhle text se vytiskne v tiskárně MAFRA? Ta souvislost je zastřená. Souvislost je vzdálená. Souvislost je nepřesná. Souvislost nic neřeší. Souvislost každý zná. Souvislost je odhalená. Není co odhalovat v transparentním

Vladařský
komiks
Jakuba Plachého

světě. Napiš na transparent stanovisko a běž domů, třeba někoho zaujme. Rozervi transparent a běž domů, třeba někoho našteješ. Je nezbytné, aby ses naučil, že nemusíš být vždycky dobrý, ale podle potřeby někdy ano, někdy ne. Někdy je potřeba psát dějiny a někdy raději poezii.“
Starý muž domluví a po jeho stehně steče krupě až příliš netransparentně nažloutlé moči. Zírá na něj. Zírá na mě. Na stole leží kulaté brýle. Nasazuje si je. Nasazuji si je. Vidím, že ten host v mé židli je mi i přes bílou kůži, vrásky a spleené vlasy podobný. Jen na místě jeho vědů mám já pihi krásy. Tedy jsem to – já? Starý odporný já prolezlý příliš sladkou kávou? Nasáklý až moc lahodnou vůní pečených croissantů? Stojím před sebou? Stojím před sebou a ptám se: dokážu překonat návody otesané věky? Dokážu prohlédnout horizont apatie rochnící se v blahobytu ubíha-

jícího času? Je možné zabít cizího sebe ve své židli? Je možné s ním vést dialog?
Rozhduji se, co mám dělat. Rozhduji se a najednou se vidím zvenku. Tady stojím já-Gandalf a ten na židli je já-Théoden. Aha, tak tyto sebe rozhduji. Rozhduji se, najednou vidím, že v místnosti není jen já-Théoden a já-Gandalf, ale také já-Gríma Červivec úlisně slintající v koutě s očima hluboce zabodnutýma do blyštivého zlata koruny. Jen kouká. A daleko odsud leští si svou osudu kouli i já-Saruman. A to nejsou zdaleka všichni. Rozhduji se. Kterého sebe ale rozhduji? Kdo z mých já mě rozhduje?
Není v takové situaci lepší raději nic nedělat? Přestat psát? Mlčet?
Petr Erbes
autor je dramatik a dramaturg

JAK SI DIVADLO NAŠLO PETRU HŮLOVOU

SVŮJ PRVNÍ – A DOSUD NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ – ROMÁN PETRA HŮLOVÁ PUBLIKOVALA JAKO TŘIADVACETILETÁ. JMENOVAL SE PAMĚŤ MOJÍ BABIČCE. TEĎ AUTORKA STOJÍ NA PRAHU STŘEDNÍHO VĚKU (V ČERVENCÍ JÍ BUDE ČTYŘICET) A K DIVADLU MÁ BLÍŽ NEŽ KDYKOLIV PŘEDTÍM. LIŠÍ SE V NĚČEM HŮLOVÁ PROZAICKÁ OD HŮLOVÉ DIVADELNÍ?

Příklon divadla k Hůlové je ještě o něco víc překvapivý – s nadsázkou se dokonce může napsat nepatřičný – než inklinace Hůlové k divadlu. Její prózy nejsou vstřícně nastaveny k dramatizování. Pro Hůlovou je od debutu příznačná jazyková barvitost, dějovost, povolnost, vyprávění odskakující od přímé dějové linky. Autorčiny knihy jsou bytostně literární, někdy až literátské, posazení textů je bytostně určeno k tištění a ke čtení. Není náhoda, že Hůlová se neprosazuje na poli audioknih – tam lze pouze nalézt její druhou knihu, komorní prózu *Přes matný sklo* (2004) a audioverzi dramatizace autorčiny čtvrté knihy, Ortenovou cenou odměněného románu *Umělohmotný třípokoj* (2006). Právě díky této knize Hůlová v roce 2007 učinila svoji první autorskou zkušenost s divadlem, byť nepřímou. Tehdy režisérka Viktorie Čermáková v Divadel-

LITERÁRNÍ KONTEXT

PETRA HŮLOVÁ STRUČNÉ DĚJINY HNUTÍ	
PŘEKLAD	DORIS KOUBA
DO NĚMČINY	ARMIN PETRAS
REŽIE	BRIGITTE OSTERMANN,
DRAMATURGIE	FABIAN SCHMIDTLEIN
VÝPRAVA	PATRICIA TALACKO
HUDBA	JÖRG KLEEMANN
SVĚTELNÝ DESIGN	NORMAN PLATHE
ASISTENTKA REŽIE	SOPHIE WOLF
HRAJÍ	SARAH HAVÁČOVÁ, STEPHANIE LEUE, MARTIN DONUTIL A FELIX MÜHLEN
PREMIÉRA	30. BŘEZNA 2019 V DIVADLE KOMEDIE
REPRÍZY	31. BŘEZNA A 12. DUBNA 2019 V DIVADLE KOMEDIE

V KOPRODUKCI S ČINOHROU STÁTNÍHO DIVADLA NORIMBERK
A ČINOHROU STÁTNÍHO DIVADLA STUTTGART

ním studiu Továrna adaptovala a nastudovala pod názvem *Česká pornografie* zmíněnou prózu, která je monologem prostitutky. Čermáková prokvenou, animálními novotvary prosycenou řeč hlavní hrdinky naporcovala do úst šesti herečkám různého věku a naturelu: od tehdejší studentky Anny Hrnečkové po Zdenu Hadrbolecovou.

Petra Hůlová adaptaci *Umělohmotného třípokoj* komentovala v dobovém interview (pro časopis *Instinkt*) i takto: „*Já jsem u toho měla dobrý pocit. Vnímala jsem to tak, že to není můj text, protože to přece říkají ty holky, ty postavy na pódiu, a já jsem jenom vnější pozorovatel, který za to nemá zodpovědnost. Takže mi přišlo bezvadný slyšet to nahlas a nemuset se červenat.*“ Ale tohle spisovatelčino téměř pobavené pozorovatelství vůči dramatizaci vlastní věci je dneska pryč. Nyní jí na textu, který se pod jejím jménem na jevišti uvádí, mnohem víc záleží: Vloni podotkla, že ji na současném divadle nejvíc šťve „*apriorní neúcta k textu*“. „*Významná část režisérů chápe text jako nějaký polotovar, který je možné měnit dle potřeby. Není! Já do režie také nemluvim. Pokládám se za autora textu, který se bude hrát v podobě, jak byl napsán, a všechny, opravdu všechny případné změny je se mnou třeba probrat.*“

A VŠECHNO JE JINAK
Česká pornografie se na léta stala jedinou divadelní stopou Petry Hůlové. Změnilo se to roku 2015. Tehdy jí Švandovo divadlo navrhlo adaptovat proslulou novelu britského spisovatele Iana McEwana *Betonová zahrada*. Stejnějmenná inscenace měla premiéru následující rok. To už Hůlová pracovala na svém prvním divadelním – a dosud vlastně jediném – textu, který se neopírá o předtím vydanou knihu. V *Buňce číslo* dala zaznít hovorům mezi třemi současnými intelektuálkami, Matyldou, Patricií a Janou. Popudem ke vzniku textu, jež v pražském Studiu Hrdinů režírovali Jan Horák a Michal Pěchouček, byla výzva lucemburské velvyslankyně v ČR. Ta četla autorčiny texty přeložené do němčiny a nabídla jí povídky lucemburského autora Rogera Manderscheida

FOTO: MARTIN RÝZ

(1933–2010) s tím, že by pro ni mohly být inspirací pro divadelní kus, protože Lucemburčan se dotýkal i českých témat a osobností. *Buňka číslo* měla v pracovní verzi premiéru v rámci Pražského divadelního festivalu německého jazyka na podzim 2016, počátkem roku příštího se premiéru dočkal definitivní tvar. A za necelý půlrok poté následovala (v produkci Studia Hrdinů a brněnského HaDivadla) inscenace *Macocha*. Stejnojmennou prózu z roku 2014 adaptovala ve spolupráci s Hůlovou divadelnice Kamila Polívková, která inscenaci též režírovala. Polívková postupovala nikoliv nepodobně Viktorii Čermákové: rovněž v divadelní *Macochě* si hlavní hrdinku, zdeptanou spisovatelku červené knihovny a matku dvou dětí, „převzalo“ několik hereček. Je to postup – vzhledem k monologičnosti oněch adaptovaných próz – pochopitelný a také, jak se u obou inscenací ukázalo, funkční.

Proč si vlastně divadelníci vybírají „antidivadelní“ prózy Petry Hůlové a vybízejí ji ke spolupráci? Vždyť žádný text pro jeviště autorka dle svých slov nenapsala sama od sebe, bez předchozího oslovení? Pravděpodobně proto, že pražská rodačka disponuje seismografem, který dokáže zaznamenat a předat obecnější emocionální rozpoložení soudobých žen, ale i občanské nálady ve společnosti.

Budeme-li procházet divadelní záseky Petry Hůlové, zjistíme, že vyjma *České pornografie* se na jevištích uvádí tvorba publikovaná od roku 2010. Logicky: Hůlová v tomto roce vydala román *Strážci občanského dobra*. Byť se na adresu autorčiných předešlých próz objevovaly i kritické hlasy, vytýkající textům především jazykové obžerství a samoplodivé vypravěčství bez zkázněného tvaru, v zásadě byla Hůlová hájenou autorkou. Se *Strážci občanského dobra* tohle ustalo. Na scénou vpadl román ideový, dystopický. Děj je zasazen do modelového prostředí sídliště Krakov, vystavěného se záměrem vybudovat vzorné socialistické bydlení. Nikdy nebylo dokončeno. Přišel „samet“, převrat, podle vypravěčky kontrarevoluce, převlékání kabátů a nové dělení společnosti. Z Krakova se stalo sociální ghetto, jedna jeho část je dokonce oddělena závorou, rajón dozorují policisté, protože jej vybydlují – dle vypravěčky – cikáni a jiné „existence“. Hůlová se stala autorkou vyhraněnou, rozdělující, pro část publika vysloveně protivnou, iritující.

Strážci občanského dobra byli plodem vzrůstající frustrace v české (a zdaleka nejen české) společnosti, která se v širokých vrstvách obyvatel provalila poté, co v roce 2008 uhodila na západní svět desítky let nevidaná finanční a ekonomická krize. Tehdy se něco zlomilo ve

Návrh kostýmů k inscenaci *Stručné dějiny Hnutí* od Patricie Talacko

vědomí prakticky všech generací i vrstev: pukla skořápka dějinného optimismu živená představou nepřerušovaného růstu. Prozření, že faktické rozdělování bohatství se liší od deklarovaných postulátů, přineslo – ve spojení s dalšími faktory – znechucení tradiční politikou a elitami. Společenská smlouva korodovala.

Když pražská MeetFactory nabídla Hůlové, aby dramatizovala některou ze svých próz, spisovatelka si vybrala právě *Strážce občanského dobra*, ale do názvu inscenace vložila číslici 2, protože usoudila, že česká společnost se od roku 2010 „výrazně proměnila“. A tak hlavní postavy knihy nechala zhruba o patnáct let zestárnout a vystavila je politickému dění roku 2018, kdy měla inscenace, režírovaná Adamem Svozilem, premiéru. Vznikl významně jiný obraz zhrzeností a frustrací než v původním románu, obraz odlehčenější, sarkastičtější, nikoliv však mělký. Zatímco dramatizace *Macochy* byla, tedy alespoň pro mě, příliš zaměstnána technicky sofistikovanou, efektní, ale na sebe příliš upozorňující scénografií Antonína Šilara s využitím kamery zavěšené jen pár desítek centimetrů nad podlahou jeviště, a zatímco v *Buňce číslo* se vytrácel smysl činění pod nápořem režijní onanie vyvíjající se v různé efektních jednotlivostech bez ohledu na tah celku, tak *Strážci občanského dobra 2* zatím asi nejlépe – jak ve scénáři, tak v režii – naznačili potenciál Hůlové coby dramatické autorky. Tedy schopnost vystavět obsažné dialogy, v nichž se srážejí rozdílné životní strategie a občanské názory typické pro daný historický čas. Jestliže darem i prokletím prozaičky Hůlové je výřečnost, někdy až slovní průtočnost, tak při „dohledu“ kompetentního dramaturga by ta výřečnost, znělost mohla na jevišti zůstat jen darem.

ZKRÁTKA JSEM ROZPORUPLNÁ
V interview pro divadelní program *Strážců občanského dobra 2* se Hůlová vyjadřuje i k románu *Stručné dějiny Hnutí*, který vloni vyšel. Má za to, že pro mnohé nepřijatelnost této prózy tkví „*v tom, že na jednu stranu vehementně hájím východiska feminismu, ovšem snahám feministického hnutí se zároveň vysmívá. Čtenář se ptá: O co jí vlastně jde? Klí-*

čem je fakt, že se jedná nejen o politický text. Ta disproporce říká něco o mně, o mém vidění. O tom, že rozporuplnost je pro mě nedělitelnou součástí věci, o které ta kniha pojednává.“

Stručné dějiny Hnutí mají se *Strážci občanského dobra* leccos společného. Znovu jde o dystopii. Opět v románu běží o téměř binárně rozdělenou, rozpolcenou společnost. Nyní se dělicí šev nevede po linii explicitně sociální a politické, nýbrž genderové. Pokrokářství versus zpátečnictví nemá rysy třídního boje, nýbrž války pohlaví. Je tu „starosvět“ s představou tradiční mužskosti a mužnosti. A je zde nepřiliš detailně formulované Hnutí, razantní, expandující „novosvět“, akceptující pouze náležitě převychované muže, kteří na ženě nevnímají nic než její duchovní kvality; vzhled ženy má být pro muže ničím. Znovu běží o román idejů, přesněji ideologií, a dokonce možná víc než u *Strážců občanského dobra*. Není nutné zastírat, že *Stručné dějiny Hnutí* prošly poměrně drsným kritickým masomlejnem. A kdo chvilil, vyzdvihoval tematické „tnutí do živého“, mnohem méně už způsob podání, hlavně obtížnou stravitelnost stylu, aniž by šlo o (dejme tomu musilovskou) hutnost.

Petra Hůlová má divadlu co nabídnout, protože umí nahmatat nerv své doby. Dokonce si myslím, že při šťastné konstelaci, při setkání s jistým typem tvůrčího týmu by na základě jejího textu mohla vzniknout inscenace, kterých se v tuzemském divadle nedostává. Protože titulů uchopujících a komentujících současnost nabízejí tuzemské scény dost a dost, ale jestli něčeho se v té mnohosti nedostává, pak inscenací, které pracují s propracovaným textem, respektují jej a ve spolupráci s autorem se divadelní tým snaží nikoliv o vyvolávání přílišných pocitů, nýbrž přesných pojmenování. Z toho, co zde bylo řečeno, snad jasně vyplývá, že nelze nebýt zvědavý na to, co se zrodí z koprodukcce divadla Komédie a Činohry Státního divadla Norimberk. Zda *Stručné dějiny Hnutí* pojmenují něco podstatného z toho, čím tady dnes žijeme.

JOSEF CHUCHMA
autor pracuje v České televizi, je editorem webu *Artzona.cz*

JEDNOU Z DŮLEŽITÝCH AKTIVIT MĚSTSKÝCH
DIVADEL PRAŽSKÝCH JE MEZINÁRODNÍ
SPOLUPRÁCE, AŽ UŽ FORMOU RECIPROČNÍCH
VÝMĚN, ČI KOPRODUKČÍ. PŘEDSTAVUJEME VÁM
DVĚ ZAHRANIČNÍ PARTNERSKÁ DIVADLA.

(DE)

STRUČNÉ DĚJINY NORIMBERSKÉHO DIVADLA

Budova činoherní scény
Státního divadla v Norimberku

FOTO: ARCHIV DIVADLA

PRVNÍ PARTNER PRO MEZINÁRODNÍ
KOPRODUKCI, JEŽ DNEŠNÍ MĚSTSKÁ
DIVADLA PRAŽSKÁ ZÍSKALA, PATŘÍ
K TĚM NEJSLEDOVANĚJŠÍM
DIVADELNÍM DOMŮM NĚMECKÉ
SCÉNY. JE JÍM STÁTNÍ DIVADLO
Z HISTORICKÉHO NORIMBERKU,
DRUHÉHO NEJVĚTŠÍHO MĚSTA
V BAVORSKU, A KONKRÉTNĚ JEHO
ČINOHERNÍ SCÉNA. KONCEM BŘEZNA
UVEDE PRAŽSKÉ A NORIMBERSKÉ
DIVADLO ČESKOU PREMIÉRU
SPOLEČNÉ INSCENACE *STRUČNÉ
DĚJINY HNUTÍ* PODLE HRY PETRY
HŮLOVÉ A V REŽII ARMINA PETRASE.

Divadlo se v Norimberku, podobně jako ve všech starých městech středoevropského prostoru, hraje od středověku. První stálá scéna ve městě, na ostrově na řece Pegnitz, vznikla už roku 1628 – jednalo se tehdy o vůbec první obecní divadlo na německém území. Za přímého předchůdce dnešního Státního divadla potom můžeme považovat Národní divadlo, které tu roku 1801 (v době, kdy se národní divadla zakládala v celém jednotu hledajícím Německu) na své náklady vybudoval herec a hostinský Georg Leonhard Auernheimer. Tato budova však dosloužila po pouhých šestadvaceti letech. Nejstarší budovou dnešního Státního divadla je budova norimberské opery, vystavěná v historizujícím stylu roku 1905 a dnes jeden z architektonických symbolů města. Sál činohry vznikl v témže bloku roku 1959 – a oba domy teď tvoří spolu se správním budovou jeden divadelní komplex na norimberském Ringu (to je, podobně jako ve Vídni, bulvár, který obepíná historické centrum), jen tři sta metrů od místního hlavního nádraží.

Čeští diváci se s tvorbou Státního divadla Norimberk mohli seznámit v oblasti operní: v letech 2012 a 2016 hostovala norimberská opera na festivalu Janáček Brno s janáčkovskými inscenacemi dvou z nejvýraznějších (a přinejmenším v druhém případě i nekontroverznějších) operních tvůrců dneška, Roberta Carsena (*Věc Makropulos*) a Calixta Bieita (*Z mrtvého domu*). Činoherní soubor naopak nedávno obrátil svou pozornost na české a slovenské dramatiky s jedním ročníkem soutěže Talking About Borders – v ní zvítězil Roman Sikora s textem *Zámek na Loiře*, který norimberská činohra uvedla v červnu 2018, a jako host se tu představila také činohra libereckého Divadla F. X. Šaldy se svou inscenací textu Lenky Čepkové *Žijeme?*, který v soutěži obsadil druhé místo.

To byla ale ještě akce předcházejícího uměleckého vedení norimberské činohry. Od nové sezony je tu uměleckým šéfem významný režisér Jan Philipp Gloger, který s sebou přivedl jako kmenovou režisérku Anne Lenk a jako rezidentního dramatika známého, i u nás uváděného Philippa Löhleho. Jedním z výrazných projektů jejich první sezony jsou právě *Stručné dějiny Hnutí*, vznikající v česko-německé koprodukcí. Uvedení této inscenace doprovodí v Norimberku také krátký festival, na němž se budou prezentovat i další zástupci českého divadla a umění obecně (mj. alternativní uskupení Handa Gote).

To vše se děje v sezoně, kdy je Česká republika hlavním hostem slavného knižního veletrhu v Lipsku, kdy českému divadlu věnoval speciální číslo německý divadelní časopis *Theater der Zeit* a kdy vyšly v Německu hned dvě antologie současného českého dramatu. Snad není příliš neskomné tvrdit, že se o českém činoherním divadle, ale i o české kultuře celkově, začíná u našich západních sousedů vědět. *Stručné dějiny Hnutí* by to měly přinejmenším podpořit.

MICHAL ZAHÁLKA

(SLO)

HLASITÝ NÁDECH SLOVINSKÉHO DIVADLA

TIH VDIH
(TICHÝ NÁDECH)

UVÁDÍME 18. BŘEZNA V 19.30
V DIVADLE KOMEDIE

FOTO: PETER GIODANI

S INSCENACÍ *TICHÝ NÁDECH (TIH VDIH)*
DRAMATIKA A REŽISÉRA NEJCE GAZVODY
SE V RÁMCI FESTIVALU NOVÁ KOMEDIE
PŘEDSTAVÍ MĚSTSKÉ DIVADLO LUBLAŇ.
PRO ČESKÉHO DIVÁKA PŘITOM NEMUSÍ
JÍT O PRVNÍ SETKÁNÍ S TVORBOU
TOHOTO VÝZNAMNÉHO ČINOHERNÍHO
DIVADLA, KTERÉ JE V DIVADELNÍCH
KRUIŽÍCH VŠEOBECNĚ ZNÁMO POD
ZKRATKOU SVÉHO SLOVINSKÉHO NÁZVU
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO,
TEDY JAKO MGL.

Dějiny MGL sahají do roku 1949, kdy začalo hrát s hrstkou nadšených herců na nevelkém jevišti – postupně se ale rozrostlo v největší slovinské divadlo svého druhu, přirozený protipól nedaleké činoherní scény Slovinského národního divadla. Dramaturgicky se orientuje především na moderní repertoár, a to už od svého založení: kdysi bylo mezi prvními divadly v celé někdejší Jugoslávii, která uváděla

hry Jeana Anouilhe, Friedricha Dürrenmatta, Maxe Frische či Eugèna Ioneska. Dnes si zakládá na tom, že často sahá k současnému dramatu psanému jinak než anglicky, uvádělo či uvádí například hry Nikolaje Koljady, Pera Olova Enquista, Larse Noréna nebo Janusze Głowackého.

Městská divadla pražská navázala spolupráci s MGL už v době, kdy byl jejich dnešní umělecký šéf Michal Dočekal šéfem souboru divadla Komédie. Tehdy se v MGL zahrála například Dočekalova inscenace *Tří sester* nebo Nebeského *Hamlet*, v Komedii byly k vidění inscenace slovinských režisérů Mile Koruna, Matjaže Latina, Borise Kobala či Slobodana Unkoviče. Po delší odmlce došlo k obnovení spolupráce roku 2017, kdy MGL hostovalo v divadle Rokoko s inscenací hry *Zimní slunovrat* slavného německého dramatika Rolanda Schimmelpfenniga – a soubor Městských divadel pražských naopak v Lublani odehrál reprízu úspěšného Mametova *Listopadu*. A spolupráce je v plánu i do budoucna.

Česká stopa v tomto divadle, které sídlí v centru Lublaně doslova pár kroků od Trojmostí, proslulého díla v Praze dobře známého slovinského architekta Jože Plečnika, tím ovšem nekončí ani zdaleka. MGL bylo – mimo jiné – několikrát hostem plzeňského Mezinárodního festivalu Divadlo, naposledy loni s úspěšnou inscenací Homérovy *Iliady* v režii Jerneje Lorenciho, asi vůbec nejslavnějšího představitele současné slovinské divadelní režie. Na repertoáru jsou tu aktuálně *Odjezdy vlaků* Petra Zelenky, několikrát tu s úspěchem režíroval šéf Městského divadla Brno Stanislav Moša.

Za zmínku stojí, že intenzivní kontakty s českým divadlem jsou ve Slovinsku vůbec dost časté. Zvláště velký vliv měli čeští tvůrci v oblasti loutkářství: hojně uváděný je ve Slovinsku už řadu let proslulý *Míček Flíček* Jana Malíka, řada slovinských loutkářů odešla na studia na pražskou DAMU (z poslední doby například herečky Elena Volpi nebo Anita Gregorc), herec, režisér a hudebník Matija Solce působí v Čechách dlouhodobě – a naopak třeba Jakub Vašíček s Tomášem Jarkovským hostovali jako režijně-dramaturgický tandem v mariborském Divadle mladých.

Je zjevné, že slovinská a česká divadelní kultura si navzájem mají co říci. Čeští diváci si to mohou potvrdit například při návštěvě představení *Tih vdih*. Dramatik a režisér inscenace Nejce Gazvoda (*1985) je nositelem řady cen. Píše pro přední slovinská divadla a věnuje se také filmové režii a scenáristice (i u nás uvedené filmy *Duál* či *Výlet*). Bývá považován za jeden z nejvýraznějších hlasů své generace. V *Tichém nádechu*, napsaném na objednávku Městského divadla Lublaň, zkoumá pocity ztracenosti a nedostatku naděje, ale také sžírající ambice generace Y.

MICHAL ZAHÁLKA
autor je dramaturg Městských divadel pražských

BÁSNĚ ZE SBÍRKY
PÍŠU NESOUVISLÉ BÁSNĚ
O DIAGNÓZE F.60.3
PŘEDSTAVÍ AUTORKA
TEREZA SYLVA KLENOROVÁ
A PŘEDNESE HEREČKA JULIE GOETZOVÁ
19. BŘEZNA V DIVADLE KOMEDIE

TEREZA SYLVA KLENOROVÁ

TEREZA SYLVA KLENOROVÁ
(*1990)

Vystudovala sociální práci a sociální politiku na Univerzitě Karlově, v magisterském studiu pokračovala ve francouzském Lille (sociologie, sociální ekonomika). Erasmus strávila v Bordeaux, kde studovala psychologii. Ve Francii pracovala v pojišťovně Allianz, v hotelu na recepci, v České republice se chvíli živila jako modelka. V roce 2017 se ze všeho zbláznila, strávila měsíc na psychiatrii, o své zkušenosti napsala sbírku básní *Píšu nesouvislé básně o diagnóze F.60.3*, která vyšla v nakladatelství Petr Štengl. Dříve – v roce 2015 – jí vyšla sbírka básní *První ranní vlnobítí* v návaznosti na vítězství v soutěži Nezvalova Třebíč. Momentálně pracuje ve spolku Dobré místo v Psychiatrické nemocnici Bohnice.

TO JE SEN,
JÍT V NEDĚLI DO LDN

VÁNOCE

nad ránem začalo chumelit
bílé tečky bubnovaly do našeho dlouho
nemytého skla
zahrabala jsem se do peřin s povlaky
s černými pírký
(od babičky)

mezitím si poletoval po kuchyni
a obýváku
(jsi jako ptáček na klíček)

tvůj táta po čůrání nesplachuje záchod
trochu s odporem si prohlížím jeho
světle žlutou moč v míse
na silvestra připravil výborné chlebíčky
s bramborovým salátem
(dojídáme je ještě v lednu)

můj táta ti k Vánocům zapomněl koupit
dárek
poslední den v roce psal patetické
smsky o mém manželském životě

moje máma se opila šampaňským
a klela na Babišův a Zemanův plebs
tvoje máma vytáhla svou nejlepší
nahnědlou halenku z 80. let

přejedli jsme se lososem, řízkem,
smaženým sýrem, cukrovím, vánočkou
přepili jsme se limonádou, pivem, vínem

je leden 2019
a venku začalo sněžit

ÚPLNÉ ZATMĚNÍ

PROSINEC 2018
— ÚNOR 2019

SILVESTR

Ploužili jsme se autem po prázdných silnicích,
směr severní Čechy. Z okna spolujezdce jsem
si prohlížela nahnědlá pole, smutné domy,
povánoční billboardy nabízející zlevněné zboží.
Nechtělo se mi mluvit, cokoli říkat, namítat,
přemýšlet, chtěla jsem se jen dívat.
Pozastavuješ se nad tím, proč nemluvíš,
pozoruji tvoje světlé, odrostlé vlasy,
soustředěný výraz, vrásky mezi očima, tvou
modrou mikinu s kapucí, šedou, pletenou
čepici.

Jsem unavená. Unavená z přílišných kontaktů,
vánočního ševelení, úsměvů, radosti z dárků,
běžící televize, stupidních pohádek.
Projíždíme mezi Litvínovem a Mostem, kolem
nás, po kolejích, projíždí tramvaj, která vypadá
jako ta portugalská, unavené, mlčící tváře za
sklem, ticho mezi továrnami, kouř, ze kterého
se postupně vytváří mraky, které splývají
s oblohou.

V přistaveném supermarketu si kupuju vložky.
Bolí mě břicho a záda.
Obkroužíme vybydlené panelové sídliště,
zazděná okna a dveře, z plácku před domem
nás pozoruje několik párů černých očí
shlukujících se kolem ojetých aut. Mladá
matka táhne do kopce kočárek s křičícím
dítětem. Starý chlap prohlíží vnitřek
smradlavých popelnic.

Projíždíme ztichlým lesem, cesta je
neudržovaná, stoupáme k zámku Jezeří, je
zavřený. Zaparkuješ, přezouváš se do
vysokých, hnědých bot, bereš mě na vyhlídku,
funím, jak tlustá manželka, skotačíš jako
kamzík o kus přede mnou, sbírám listí
nabarvené namodro, schovávám si ho do
kapsy tvé černé bundy (dorostla jsem do ní).
Neotáčej se. Neotáčím se – až nahoře.

Pole jsou vyhlodaná. V podzemí černo. Velké,
železné vrtáky odpočívají podél vykotlin,
občas kolem projede malé, červené autíčko,
vagony na kolejích se zastavily. Za námi šumí
les, který se postupně sesouvá. Ze zničené
krajiny na tebe padá smutek, teď pro změnu,
nemluvíš ty.

Klesáme k autu, projíždíme Litvínovem,
nakukuju do prostorných dvorků, obtáčíme se
podél panelové výstavby v Meziboří, tvůj otec
tu v patnácti bydlel, vyprávíš o životě svých
rodičů, vyprávím o životě svých rodičů:
manuálně pracující – matka švadlena, otec
automechanik, život v teplém bytě na
panelovém sídlišti
versus
brýlatý intelektuál čtoucí německé noviny,
matka prahnoucí po filmové kariéře,
neuspořádaný život v činžáku ve Vršovicích

míjíme kolhaus, přehradu Fláje, kde taje sních
a my se hádáme, zavřený klášter v Oseku,
nelíbí se ti tu, Hrob, v Teplicích bouchají

rachejtle a ohňostroj za světla, smějeme se
tomu nesmyslu, podél silnic prostitutky ve
zlatých, péřových bundách, rychlý nákup
v Albertu – došlo pečivo.
Ploužíme se předměstím Děčína, myslíme na
dědu, který před rokem umřel, pohřeb
v kostele, zatlačené slzy někde hluboko,
pivovar Nomád, jsi nervózní z parkování,
odcházíš, běží za tebou děčínská smažka, je
jich tu plno. Hulákáme v ulicích, stoupáme ke
Kamenické, k Františce domů, čekají nás
barevné jednohubky, z hi-fi věže se ozývá Nick
Cave, je tu teplo a tlustý, zrzavý kocour.

Čekáme do půlnoci. Páry se k sobě choulí,
mám s tebou trpělivost, zaplavuje mě něha, jsi
opilý z piva a zmenšují se ti modré oči v barvě
mikiny, říkáš *mám tě rád* a jsi fakt upřímný a já
se směju a jdu si brzy lehnout na matrace,
které se rozjždí, spacák hřeje a venku
světélkuje unavené město, bouchají rachejtle
a babička na kopci ve vile Gizela myslí na
dědu, co před rokem umřel.

ÚPLNÉ ZATMĚNÍ

když se smráká
svítí v domě naproti
velká okna všemi barvami

pozorujeme tmavé, pohybující
se postavy
jídelní stůl a blikající televizor

ve větvích na stromě před domem
trčí seprané kalhotky a podprsenky,
kusy obnošeného oblečení

nikdy jsme naše sousedy
neviděli naživo

Ten šedivý muž za sebou zanechává
závan sladkého, pánského parfému.
Jeho účes je přesně střižený a načesaný.
Když šel přede mnou na schodech,
sledovala jsem jeho vypracované půlky,
přesně napasované v texaskách
Emporio Armani (všimla jsem si loga
na kapse). Vypadala jsem v teplácích
příšerně a šla si zapálit na zápraží.
Asi to není úplně můj typ.
Před domem mu každý týden parkuje
auto jiné, drahé značky.
Přesto, když zaklapnu dveře svého bytu,
představuju si naše nepravděpodobné
vzplanutí.

d. k. líbal m. s. a měl v puse břitvu
oběma z úst trčela krev
m. s. v obýváku šňupal kokain
měl sex se svou těhotnou ženou
matyldou
posléze sex s d. k.
vrtím se v divadle na své sedačce
a držím tě za ruku
asi jsme spolu zamrzli
v úplném zatmění manželství

Na Bílé hoře čekám na krátký autobus
holčička nese obrovskou igelitovou
tašku, do které fouká vítr
ve vozidle 164 voní vonné tyčinky
řidič má ruský přízvuk

Staré Řepy
zakroucená kovová skluzavka na kopci,
špinavá zahrádka
zrezlá, kovová vana
průjezd panelovým sídlištěm
matky se šourají po zvlhlém chodníku
s kočárky

Škola Řepy
u zastávky velká, bílá budova, nacházím
vchod, nahlásím návštěvu u vrátného,
cítím tlukot srdce v krku, smrt je tak
blízko
třetí patro, budova A, beru výtah

ve společenské místnosti sleduje
nehybná babička krasobruslení na
barevném televizoru, na zdech visí
úmrtní listy, hledám pokoj s tvým
jménem, máš sousedku u okna, koulí
očima a klope umělýma zubama
a zvláště si mne prsty kolem úst
a nosu, v jakémsi předsmrtném limbu

pod zády máš podušku, bílé vlasy
rozprostřené na čistém polštáři, budím
tě ze sna, myslíš si, že mám ve vlasech
ptáčky a on je to jen nový melír
přirovnáváš mě k ženám indiánů,
společně se smějeme, nasazuju masku
hrdinky a předstírám, že se o tebe
nebojím

babka vedle klope zubama, zavírám
okno a dávám jí napít, koulí očima
a slušně poděkuje
ty se usmíváš, sestra donese kávu
a punčový řez, je neděle v LDN

ve středu mělas neklidnou noc – bála
ses, blouznílas a nechtělas ležet klidně,
zkušená doktorka ti píchla injekci,
spalas jak miminko

jak dlouho tohle všechno
asi bude trvat

KOMPONOVANÝ PROGRAM
PŘIJEDE JARO, PŘIJEDE
UVEDE STUDIO OÁZA
31. BŘEZNA 2019 V 15.30 V DIVADLE ABC

TADY
JE VŠEM
DOBŘE

FOTO: ARCHIV STUDIA OÁZA

Hudebně-pohybové oddělení při jihočeských tancích

JEŠTĚ PŘED CHVÍLÍ SE TLUSTÝMI ZDMI STARÉHO PŘÍZEMNÍHO DOMKU NA MALÉ STRANĚ OZÝVALO JEN PÁR HLASŮ. RYCHLE SE ALE NEVELKÝ, ČLENITÝ PROSTOR ZAPLNIL HALASEM. JE NĚCO PO JEDNÉ HODINĚ ODPOLEDNE A DO STUDIA OÁZA SE SCHÁZEJÍ LIDÉ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM. PŘIŠLI NA KROUŽEK KERAMIKY ČI SE PŘIPRAVOVAT NA NĚKTERÉ Z BLÍZKÝCH VYSTOUPENÍ. TŘEBA NA TO V DIVADLE ABC. JEDE Z HLASŮ ALE V TOM RUCHU ČNÍ SVOU AUTORITOU. „VŠICHNI JSME NĚJAK POSTIŽENÍ,“ ŘÍKÁ ZAKLADATELKA STUDIA OLGA KURZOVÁ. „JENOM SI TO NEUVĚDOMUJEME!“

Před sametovou revolucí se péči o mentálně postižené věnovaly pouze státní instituce. Podmínky to mnohdy radostné nebyly. Dobře známý je obraz, jenž podal ve svém debutu režisér a scenárista Filip Renč v roce 1991 ve filmu *Requiem pro panenku*. Právě Olga Kurzová byla poradkyní snímku. S dlouholetou praxí v oboru sociální péče se rozhodla nových společenských podmínek využít ke změně. „*Chtěla jsem dokázat, že lidé s mentálním postižením jsou schopni se učit jako každý z nás,*“ vysvětluje důvody, proč po revoluci s dalšími nadšenci

založila nejprve Československé hnutí speciálních olympiád a v roce 1992 Studio Oáza. Na počátku byly jen čtyři kurzy. Frekventanti se mohli zapsat do hudební, výtvarné a dramatické skupiny, anebo se učit na flétnu. „*Neříkáme klienti, ale frekventanti,*“ zdůrazňuje Olga Kurzová, jejíž entuziasmus od té doby nevypřchal. „*Nemám ráda, když se svět dělí na postižené a nepostižené,*“ neustále připomíná. Je to něco jako její životní mise: nemáme žít vedle sebe, ale spolu. A protože i mentálně postižení si zaslouží profesionála, chtěla od počátku lidem nabízet odborníky. „*Balet má učit baletka, dramatik herečka,*“ vysvětluje. A fungovalo to. Tak dobře, že se první skupiny okamžitě naplnily a vyčerpaly kapacitu studia. Když o tom dnes Olga Kurzová vypráví, sotva popadá dech. Nejen z přehřše vzpomínek, ale i z překotnosti začátků. Nikdo takový úspěch nečekal.

MÁME SE OD SEBE CO UČIT

Dnes studio navštěvuje sedmdesát frekventantů z Prahy a středních Čech. Zájem neopadá, spíše naopak. Všechny dnešní sedmnáct kurzů je naplněných. Nové zájemce nabírají jen tehdy, když někdo odejde. Třeba se odstěhuje, umře, nebo změní skupinu. Ale parta přátel a oblíbené kroužky se opouští těžko.

„*Někdy rodiče chtějí jet na dovolenou a prosí: řekněte, že Oáza bude zavřená! Tereška nechce odjet,*“ směje se Olga Kurzová.

Marcela Lorencová, současná vedoucí studia, přikyvuje. Chtěla by společenství omladit, ale to jde jen těžko. Pevné vazby a zvyky nelze zpětrhat. Frekventanti, kteří se právě scházejí a nad čajem si povídají, jsou různého věku. Nejstarším je přes šedesát let. Zůstali Oáze věrní. „*S dospělými frekventanty si vykáme, dokud se neseznámíme,*“ upozorňuje Kurzová. Studio Oáza slouží jako ostrůvek důstojnosti ve společnosti, která se ještě zcela nezbavila předsudků. „*Mnoho lidí řekne: vždyť jsou to pořád děti! Ale mentálně postižení mají stejnou potřebu a tužby jako my ostatní – musí pracovat i milovat,*“ vysvětluje zakladatelka.

Frekventanti se v Oáze nevěnují pouze kroužkům. Schází se i proto, že jsou si blízcí a sdílí svoje pocity, bolesti, smutky i naděje. K tomu se setkávají u „promluv“, uzavřených setkání, která vede husitský farář z kostela, Olga Kurzová nebo Marcela Lorencová. Vedou spolu hovory o lásce, světle, nenávisti, odpuštění a jiných tématech, která prohlubují jejich život. V těchto velmi osobních chvílích mají možnost sdílet svá trápení, ale i získat podporu či návod v situacích, ve kterých se neorientují. „*Založila jsem Oázu, protože jsem chtěla, aby*

se lidi navzájem obohacovali,“ zvažní Olga Kurzová. „*Já se od lidí s mentálním postižením učím doted!*“ Například odpouštět, jak dokládá na jednom z mnoha příběhů, které za svoji praxi zažila. Ale lze vůbec nazývat prací něco, co naplňuje a prostupuje její život? „*Tady je všem dobře,*“ rozzáří se pýchou.

JE TŘEBA DÁVAT MAXIMUM

Ředitelka Marcela Lorencová celou dobu někde pobíhá, organizuje, pomáhá. Není divu. Dnes je osou Oázy ona. Má k ruce jen pár lidí, kteří jí pomáhají. A samozřejmě lektory a lektorky, bez nichž by kroužky neměly smysl. Když si vydechne a na chvíli se zastaví, přizná, že studio ji také pohlcuje. „*Dávám tomu maximum,*“ skromně se pousměje. A hned dodává: „*Bez podpory mého muže bych to ale nezvládla.*“ A potřeba je toho ještě mnoho – Oáze chybí technik, grafik, který by pomohl s propagací. Je také nutné neustále shánět finance. Studio nespadá pod zákon o sociálních službách, nedosáhne na mnohé granty. Velkou podporu má od městské části Praha 1, soukromých donátorů, nadací. Ale peníze jsou potřeba stále.

Velký význam pro studio mají známí lidé, především z divadelního světa. S Oázou je spojena například Bára Hrzánová, Johanka

z *Requiem pro panenku*, která vedla dramatický kroužek s Evou Holubovou. Nesmazatelně se do paměti studia zapsali i tanečník Vlastimil Harapes nebo hudební skladatel Pavel Jurkovič. Ti všichni a mnozí další nejsou jenom jmény na zdi slávy. Pro Oázu pracovali a pomohli jí. Olga Kurzová vyprávuje, jak Radovan Lukavský nevynechal jedinou příležitost se zúčastnit večírku nebo jenom přijít pozdravit lidi z Oázy. „*Já hraji až ve třetím jednání,*“ vysvětloval jednou, když se objevil v kostýmu o pauze představení v Národním divadle.

ZADOSTIUČINĚNÍ NA JEVIŠTI

Právě to, že mohou lidé z Oázy pracovat s prvotřídními umělci, umožňuje naplnit misi, kterou si zakladatelka studia předsevzala. Nejde jen o to, že známé tváře pomáhají zviditelnit činnost studia, ale dodávají výkonům umělců z Oázy váhu.

Minimálně dvakrát do roka může veřejnost vidět výsledky jejich práce na jevišti blízkého Divadla Na Prádle anebo na prknech divadla ABC. To první místo je komornější a představuje dramatickou tvorbu frekventantů studia, v divadle ABC se zase prezentují hudebníci a tanečníci. Návštěvníci se tak mohou přesvědčit, že lidé z Oázy zvládnou i velkou show.

Díla frekventantů výtvarného kurzu

Studio Oáza v Říčné ulici v Praze

A to bok po boku profesionálních umělců a umělkýň. Často není poznat, kdo má mentální postižení a kdo nikoliv. Tak jak to má Oáza vetknuta ve svých cílech.

Protože ale lektori a lektorky studia myslí i na ty, kteří podobné vystoupení nezvládnou, mohou přátelé navštívit i komorní přehrávky v kulturním centru Oáza – tedy v klidném domku na Kampě. Konají se zde i vernisáže, na kterých se prezentují tvůrci a tvůrkyně z výtvarných sekcí. „*Maminky musí často poslouchat od jiných rodičů, co jejich děti všechno dovedou,*“ vysvětluje Olga Kurzová, proč mají veřejná vystoupení takový význam. „*A teď se můžou pochlibit, že jejich dítě dělalo předskokana Klusovi, tančilo s Harapesem.*“ Pro rodiče je ale pomoc i to, že si mohou po dobu kroužku sednout v kavárně či parku, v klidu si vypít kávu, přečíst knihu, mít čas na sebe. Svoji lidskou důstojnost tak v Oáze neobjevují pouze mentálně postižení. Ale všichni, kteří se tu společně setkávají a zjišťují, že ve společnosti pomoci a vzájemné úcty se žije mnohem radostněji a upřímněji. A to i proto, že umělci a umělkyně z Oázy často naplňují přísloví „*co na srdci, to na jazyku*“.

JAN MOTAL
autor je publicista, filozof a vysokoškolský pedagog

TIPY

KONKURZ **JEAN-CLAUDE CARRIÈRE**
REŽIE: ONDŘEJ ZAJÍC

Tři herci, čekárna a pokyny, které se neustále mění, příkazy, které si odporují, otázka, zda konkurz je něco, co teprve začne, anebo zda už probíhá a oni jsou někdejší sledováni. A otázka, zda umíme žít daným okamžikem, či zda se náš život skládá z chvil nanečisto a čekání na tu správnou roli. Hra slavného filmového scenáristy nejen o hercích se v březnu odehraje v divadle Rokoko naposledy.

ROKOKO DERNIÉRA 16. 3. 17.00

TIH VDIH
(TICHÝ NÁDECH)

Tichý nádech je hrou o rodině, jejíž drobné tragédie jsou tragédiemi nás všech, hrou, která nesoudí, kdo jsme, ale hledá na nás to, v čem jsme nejlidštější. Hru napsal a zrežisoval mladý slovenský režisér Nejc Gazdova a zašitú nad ní převzalo Velvyslanectví Slovenské republiky Praha. Městské divadlo Lublaň hostuje v Městských divadlech pražských v rámci festivalu Nová Komédie. Představení uvádíme s českými titulky.

KOMEDIE 18. 3. 19.30

ABC

<u>1</u>	<u>PÁ</u>	<u>11.00</u>	J. Šiklová DOPISY VNUČCE <i>Literární matiné, na Malé scéně, pro seniory</i>
<u>2</u>	<u>SO</u>	<u>10.00</u>	HERECKÝ KURZ PRO NEHERCE <i>Ve zkušebně</i>
		<u>15.00</u>	HORNÍČEK 100 <i>Literární matiné, na Malé scéně</i>
		<u>17.00</u>	J. Werich LAKOMÁ BARKA 250. repríza
<u>3</u>	<u>NE</u>	<u>16.00</u>	B. Britten KOMINÍČEK <i>Host</i> <i>Jihočeské divadlo České Budějovice</i>
<u>4</u>	<u>PO</u>	<u>15.00</u>	J. Janků, P. Svojtka BEDŘICH SMETANA: THE GREATEST HITS <i>Pro KMD</i>
		<u>19.00</u>	J. Janků, P. Svojtka BEDŘICH SMETANA: THE GREATEST HITS
<u>5</u>	<u>ÚT</u>	<u>10.00</u>	A. S. Puškin EVŽEN ONĚGIN <i>Pro školy</i>
		<u>19.00</u>	R. Sonego, R. Giordano VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...
<u>6</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH
<u>7</u>	<u>ČT</u>	<u>11.00</u>	T. Firth HOLKY Z KALENDÁŘE <i>Pro seniory</i>
		<u>19.00</u>	R. Sonego, R. Giordano VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...
<u>8</u>	<u>PÁ</u>	<u>19.00</u>	T. Firth HOLKY Z KALENDÁŘE <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>9</u>	<u>SO</u>	<u>15.00</u>	J. Šiklová DOPISY VNUČCE <i>Literární matiné,</i> <i>na Malé scéně, akce pro Klub diváků První řada</i>
<u>10</u>	<u>NE</u>	<u>18.00</u>	T. Kushner ANDĚLÉ V AMERICE <i>+ Lektorský úvod od 17.30 na Malé scéně</i>
<u>11</u>	<u>PO</u>	<u>19.00</u>	D. Mamet LISTOPAD <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>12</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018
<u>13</u>	<u>ST</u>	<u>10.00</u>	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018 <i>Pro školy</i>
<u>14</u>	<u>ČT</u>	<u>19.00</u>	L. Rosten PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD
<u>15</u>	<u>PÁ</u>	<u>19.00</u>	E. Bond MOŘE
<u>16</u>	<u>SO</u>	<u>17.00</u>	J. Janků, P. Svojtka 60'S ANEB ŠEDESÁTKY
<u>18</u>	<u>PO</u>	<u>19.00</u>	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>19</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	W. Russell SHIRLEY VALENTINE
<u>20</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	T. Firth HOLKY Z KALENDÁŘE <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>21</u>	<u>ČT</u>	<u>19.00</u>	A. S. Puškin EVŽEN ONĚGIN
<u>22</u>	<u>PÁ</u>	<u>19.00</u>	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH
<u>23</u>	<u>SO</u>	<u>17.00</u>	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018
<u>25</u>	<u>PO</u>	<u>19.00</u>	J. Janků, P. Svojtka 60'S ANEB ŠEDESÁTKY
<u>26</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	J. Janků, P. Svojtka BEDŘICH SMETANA: THE GREATEST HITS
<u>27</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	H. Galron I ♥ MAMMA <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>28</u>	<u>ČT</u>	<u>19.00</u>	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018
<u>29</u>	<u>PÁ</u>	<u>19.00</u>	L. Rosten PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD
<u>30</u>	<u>SO</u>	<u>15.00</u>	P. Klusák JAROSLAV JEŽEK <i>Kronika MDP, na Malé scéně</i>
		<u>19.00</u>	W. Russell SHIRLEY VALENTINE <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>31</u>	<u>NE</u>	<u>15.30</u>	PŘIJDE JARO, PŘIJDE <i>Pronájem Studio Oáza</i>

ROKOKO

<u>1</u>	<u>PÁ</u>	<u>11.00</u>	Z. Salivarová HONZLOVÁ Veřejná generální zkouška
<u>2</u>	<u>SO</u>	<u>19.00</u>	1. PREMIÉRA Z. Salivarová HONZLOVÁ
<u>4</u>	<u>PO</u>	<u>15.00</u>	V. Mašková, P. Khek ČAPEK <i>Pro KMD</i>
		<u>19.00</u>	V. Mašková, P. Khek ČAPEK
<u>5</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	2. PREMIÉRA Z. Salivarová HONZLOVÁ
<u>6</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	F. Zeller OTEC + <i>Prohlídka divadla po představení</i>
<u>7</u>	<u>ČT</u>	<u>19.00</u>	J. Pommerat ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ + <i>Prohlídka divadla, akce pro Klub diváků První řada</i>
<u>8</u>	<u>PÁ</u>	<u>10.00</u>	V. Mašková, P. Khek ČAPEK <i>Pro školy</i>
<u>9</u>	<u>SO</u>	<u>17.00</u>	F. M. Dostojevskij IDIOT
<u>11</u>	<u>PO</u>	<u>15.00</u>	K. Legátová ŽELARY <i>Pro KMD</i>
		<u>19.00</u>	K. Legátová ŽELARY
<u>12</u>	<u>ÚT</u>	<u>10.00</u>	K. Legátová ŽELARY <i>Pro školy</i>
		<u>19.00</u>	E. Kishon ODDACÍ LIST
<u>13</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	L. Nowra NOC BLÁZNŮ
<u>14</u>	<u>ČT</u>	<u>11.00</u>	Z. Salivarová HONZLOVÁ <i>Pro seniory</i>
		<u>20.00</u>	D. Drábek KANIBALKY
<u>16</u>	<u>SO</u>	<u>17.00</u>	J. C. Carrière KONKURZ <i>Derniéra</i>
<u>18</u>	<u>PO</u>	<u>19.00</u>	E. Albee KDO SE BOJÍ VIRGINE WOOLFOVÉ?
<u>19</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	F. Zeller OTEC
<u>20</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	R. Gervais, S. Merchant KANCL + <i>Prohlídka divadla po představení</i>
<u>22</u>	<u>PÁ</u>	<u>19.00</u>	F. Zeller OTEC
<u>23</u>	<u>SO</u>	<u>19.00</u>	Ch. Giudicelli PREMIÉRA MLÁDÍ
<u>25</u>	<u>PO</u>	<u>19.00</u>	Ch. Giudicelli PREMIÉRA MLÁDÍ + <i>Prohlídka divadla po představení</i>
<u>26</u>	<u>ÚT</u>	<u>19.00</u>	V. Mašková, P. Khek ČAPEK + <i>Prohlídka divadla po představení</i>
<u>27</u>	<u>ST</u>	<u>19.00</u>	J. Pommerat ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ
<u>28</u>	<u>ČT</u>	<u>19.00</u>	E. Kishon ODDACÍ LIST

**AKTUÁLNÍ INFORMACE
O PROGRAMU NALEZNETE NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA**

KOMEDIE

<u>2</u>	SO	19. 30	podle H. Ibsena NEPŘÍTEL LIDU <i>Lachende Bestien</i>
<u>3</u>	NE	19. 30	L. Vagnerová GOSSIP <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>4</u>	PO	10. 00	L. Vagnerová GOSSIP <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>5</u>	ÚT	10. 00	L. Vagnerová AMAZONKY <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
		19. 30	L. Vagnerová AMAZONKY <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>6</u>	ST	19. 30	L. Vagnerová LEŠANSKÉ JESLIČKY <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>9</u>	SO	19. 30	D. Zábranský KONZERVATIVEC
<u>13</u>	ST	19. 30	F. von Schirach TEROR
<u>14</u>	ČT	19. 30	podle H. Ibsena NEPŘÍTEL LIDU <i>Lachende Bestien</i>
<u>15</u>	PÁ	11. 00	podle N. Machiavelliho VLADAŘ <i>Veřejná generální zkouška</i>

FESTIVAL NOVÁ KOMEDIE 2019

<u>15</u> PÁ	20.00 Vernisáž ilustrací a animované filmy TEREZY KOVANDOVÉ <i>Ve foyer</i>
	21. 00 NINA HORÁKOVÁ <i>Koncert, ve foyer</i>
<u>16</u> SO	19. 30 PREMIÉRA podle N. Machiavelliho VLADAŘ
<u>17</u> NE	18. 00 M. Gorkij MALOMĚŠTÁCI <i>HaDivadlo Brno + debata s tvůrci po představení</i>
<u>18</u> PO	19. 30 N. Gazvoda TIH VDIH (Tichý nádech) <i>Městské divadlo Lublaň + debata s tvůrci po představení</i>
<u>19</u> ÚT	19. 00 MLADÉ BÁSNÍŘKY PODLE ČASOPISU LÓGR <i>Ve foyer</i>
	20. 00 CERMAQUE , <i>Koncert, ve foyer</i>
<u>20</u> ST	19. 30 S. Beckett KONEC HRY <i>Janáčkova akademie múzických umění + debata s tvůrci po představení</i>
<u>21</u> ČT	10. 00 podle N. Machiavelliho VLADAŘ <i>+ debata s tvůrci po představení</i>
	19. 30 S. Stephens PUNK ROCK <i>Divadlo U22 a soubor Na periférii</i>
<u>22</u> PÁ	19. 30 podle K. H. Máchy MÁJ <i>Divadelní akademie múzických umění</i>
<u>23</u> SO	15. 00 BRÁK 1: A. Klimešová MRTVÉ OČI <i>Stará aréna Ostrava</i>
	18. 00 BRÁK 2: J. Lefner VANA <i>Stará aréna Ostrava</i>
	21. 00 BRÁK 3: A. Steinbauer BOB MUSÍ ZEMŘÍT <i>Stará aréna Ostrava</i>

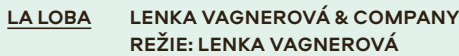
<u>24</u> NE	19. 30	L. Ménard NEŽ VŠE ZAČALO... <i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>26</u> ÚT	18. 00	PERNÍKOVÁ CHALOUPKA <i>Host divadlo Minor</i>
<u>27</u> ST	19. 30	podle N. Machiavelliho VLADAŘ
<u>29</u> PÁ	19. 30	MILOSLAV KÖNIG <i>Koncert, ve foyer</i>
<u>30</u> SO	19. 30	PREMIÉRA P. Hůlová STRUČNÉ DĚJINY HNUTÍ <i>Koprodukce se Státním divadlem Norimberk a Státním divadlem Stuttgart</i>
<u>31</u> NE	19. 30	P. Hůlová STRUČNÉ DĚJINY HNUTÍ <i>Koprodukce se Státním divadlem Norimberk a Státním divadlem Stuttgart</i>

ABC

Příběh nenaplněné lásky petrohradského šviháka a venkovské dívky je básnickou sondou do lidské duše. Z ruchu Petrohradu uniká Oněgin před intrikami a společenským přetvářkou na venkov, kde chce najít novou životní inspiraci. Jako většina městských lidí je však překvapen, a to dost nemile. Stěží na vesnici nachází jediného přítele, mladého básníka, a díky němu jedinou společnost, která se nabízí v domě Larinych. Oněgin však i sem vnese lehkomyšlné manýry zlaté mládeže, proti nimž je venkovská společnost pramálo imunní, a vše se tak vyhrtí v katastrofu.

ABC	12. 4. 19.00
-----	--------------

La Loba na první pohled zvláštní, docela mimořádná. Přesto si jí málokdo všimne. Nikdo jí neslyší, ale není němá. I když stojí, přece se točí. Inscenace souboru Lenka Vagnerová & Company, která spojuje dva umělecké žánry a dvě jevištní osobnosti, a to tanečnici Andreu Opavskou a zpěvačku Janu Věbovou. Vychází z jejich nespoutané energie, souhry a především síly projevu. Od dubna nově v Komedií!

KOMEDIE 8. 4. 19.30

<u>1</u>	PO	19. 00	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018
<u>2</u>	ÚT	19. 00	T. Firth HOLKY Z KALENDÁŘE <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>3</u>	ST	19. 00	R. Sonego, R. Giordano VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM... <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>4</u>	ČT	19. 00	L. Rosten PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD
<u>5</u>	PÁ	18. 00	T. Kushner ANDĚLÉ V AMERICE <i>+ Lektorský úvod od 17.30 na Malé scéně</i>
<u>6</u>	SO	10. 00	HERECKÝ KURZ PRO NEHERCE <i>Na Malé scéně</i>
		12. 30	N. V. Gogol REVIZOR <i>Otevřená zkouška pouze pro členy Klubu diváků První řada</i>
		17. 00	J. Janků, P. Svojtka BEDŘICH SMETANA: THE GREATEST HITS
<u>8</u>	PO	19. 00	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH
<u>9</u>	ÚT	19. 00	L. Rosten PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD
<u>10</u>	ST	19. 00	R. Sonego, R. Giordano VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...
<u>11</u>	ČT	19. 00	E. Bond MOŘE <i>+ Lektorský úvod od 18.30 na Malé scéně</i>
<u>12</u>	PÁ	19. 00	A. S. Puškin EVŽEN ONĚGIN
<u>13</u>	SO	15. 00	P. Bár PŘÍBĚH DIVADLA ROKOKO — OD KABARETU K MUZIKÁLU <i>Kronika MDP, na Malé scéně</i>
		19. 00	W. Russell SHIRLEY VALENTINE
<u>14</u>	NE	19. 00	K. Huff DEŠTIVÉ DNY <i>Host Divadlo Ungelt</i>
<u>15</u>	PO	19. 00	J. Janků, P. Svojtka 60'S ANEB ŠEDESÁTKY
<u>16</u>	ÚT	19. 00	J. Janků, P. Khek TANČÍRNA 1918—2018
<u>17</u>	ST	19. 00	T. Firth HOLKY Z KALENDÁŘE
<u>18</u>	ČT	19. 00	Z. Salivarová HNŮJ ZEMĚ <i>Literární matiné, na Malé scéně</i>
<u>20</u>	SO	19. 00	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>
<u>22</u>	PO	19. 00	B. a A. Peasovi PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH
<u>23</u>	ÚT	19. 00	H. Galron I ♥ MAMMA
<u>24</u>	ST	19. 00	N. V. Gogol REVIZOR <i>1. předpremiéra</i>
<u>25</u>	ČT	11. 00	N. V. Gogol REVIZOR <i>Veřejná generální zkouška</i>
		19. 00	D. Mamet LISTOPAD
<u>26</u>	PÁ	19. 00	N. V. Gogol REVIZOR <i>2. předpremiéra</i> <i>+ Lektorský úvod od 18.30 na Malé scéně</i>
<u>27</u>	SO	19. 00	PREMIÉRA N. V. Gogol REVIZOR
<u>28</u>	NE	19. 00	AIRE <i>Host</i> <i>Taneční soubor Compañía Danza Flamenca Virginia Delgado</i>
<u>29</u>	PO	11. 00	HORNÍČEK 100 <i>Na Malé scéně, pro seniory</i>
		18. 00	T. Kushner ANDĚLÉ V AMERICE <i>+ Lektorský úvod od 17.30 na Malé scéně</i>
<u>30</u>	ÚT	19. 00	W. Russell SHIRLEY VALENTINE <i>+ Prohlídka divadla po představení</i>

ROKOKO

<u>1</u>	PO	19.00	Ch. Giudicelli PREMIÉRA MLÁDÍ + Prohlídka divadla po představení
<u>2</u>	ÚT	19.00	F. M. Dostojevskij IDIOT
<u>3</u>	ST	19.00	V. Mašková, P. Khek ČAPEK
<u>4</u>	ČT	19.00	J. Havlíček NEVIDITELNÝ Předpremiéra + Lektorský úvod od 18.30
<u>5</u>	PÁ	11.00	J. Havlíček NEVIDITELNÝ Veřejná generální zkouška
<u>6</u>	SO	19.00	1. PREMIÉRA J. Havlíček NEVIDITELNÝ
<u>8</u>	PO	19.00	F. Zeller OTEC
<u>9</u>	ÚT	10.00 19.00	L. Nowra NOC BLÁZNŮ Pro školy, pro seniory D. Drábek KANIBALKY + Prohlídka divadla po představení
<u>10</u>	ST	19.00	Z. Salivarová HONZLOVÁ
<u>11</u>	ČT	11.00	J. Pommerat ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ Pro seniory
<u>12</u>	PÁ	19.00	E. Albee KDO SE BOJÍ VIRGINE WOOLFOVÉ?
<u>13</u>	SO	19.00	Ch. Giudicelli PREMIÉRA MLÁDÍ
<u>14</u>	NE	18.00	20 LET INSPIRACE Pronájem Taneční studio Dobříčovice
<u>15</u>	PO	19.00	2. PREMIÉRA J. Havlíček NEVIDITELNÝ
<u>16</u>	ÚT	19.00	E. Kishon ODDACÍ LIST + Prohlídka divadla po představení
<u>17</u>	ST	19.00	R. Gervais, S. Merchant KANCL
<u>20</u>	SO	17.00	J. Pommerat ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ
<u>22</u>	PO	19.00	F. Zeller OTEC
<u>23</u>	ÚT	19.00	D. Drábek KANIBALKY + Prohlídka divadla po představení
<u>24</u>	ST	10.00	J. Havlíček NEVIDITELNÝ Pro školy
<u>25</u>	ČT	19.00	K. Legátová ŽELARY
<u>26</u>	PÁ	19.00	J. Pommerat ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ
<u>27</u>	SO	19.00	Z. Salivarová HONZLOVÁ
<u>28</u>	NE	12.00	AIRY FAIRY Host Centrum tance
<u>29</u>	PO	10.00	V. Mašková, P. Khek ČAPEK Pro školy
<u>30</u>	ÚT	10.00 19.00	V. Mašková, P. Khek Čapek Pro školy D. Drábek KANIBALKY

KOMEDIE

<u>3 ST</u>	10.00	podle N. Machiavelliho VLADAŘ	
<u>5 PÁ</u>	18.00	O. Škrabal ZJEVENÍ PUDLA <i>Host Studio Rote, v herecké šatně</i>	
	20.00	O. Škrabal ZJEVENÍ PUDLA <i>Host Studio Rote, v herecké šatně</i>	
<u>6 SO</u>	17.30	L. Vagnerová MAH HUNT	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>8 PO</u>	10.00	L. Vagnerová LA LOBA	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
	19.30	L. Vagnerová LA LOBA	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>9 ÚT</u>	19.30	podle H. Ibsena NEPŘÍTEL LIDU	<i>Lachende Bestien</i>
<u>10 ST</u>	10.00	F. von Schirach TEROR	
<u>11 ČT</u>	11.00	L. Vagnerová LEŠANSKÉ JESLIČKY	<i>Lenka Vagnerová & Company, pro seniory</i>
<u>12 PÁ</u>	10.00	podle N. Machiavelliho VLADAŘ	
	19.30	P. Hůlová STRUČNÉ DĚJINY HNUTÍ	<i>Koprodukce se Státním divadlem Norimberk a Státním divadlem Stuttgart</i>
<u>13 SO</u>	14.00	OBORNÁ KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA DIVADLA	
	19.30	P. Hůlová STRUČNÉ DĚJINY HNUTÍ	<i>Koprodukce se Státním divadlem Norimberk a Státním divadlem Stuttgart</i>
<u>14 NE</u>	19.30	L. Vagnerová AMAZONKY	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>15 PO</u>	19.30	L. Vagnerová AMAZONKY	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>17 ST</u>	19.30	D. Zábranský KONZERVATÍVEC	
<u>18 ČT</u>	19.30	D. Zábranský KONZERVATÍVEC	
<u>23 ÚT</u>	19.30	L. Vagnerová GOSSIP	<i>Lenka Vagnerová & Company</i>
<u>24 ST</u>	19.30	podle N. Machiavelliho VLADAŘ	
<u>25 ČT</u>	19.00	HAPPENING TANEČNÍCH KONZERVATOŘÍ	<i>Host Taneční centrum Praha</i>
<u>26 PÁ</u>	19.30	V. Hybnerová, L. Kašiarová ANGEL-Y	<i>Host, Vzpomínka na Borise Hybnera, ve foyer</i>
	21.00	FEKETE SERETLEK	<i>Koncert Vzpomínka na Borise Hybnera, ve foyer</i>
<u>28 NE</u>	19.30	podle H. Ibsena NEPŘÍTEL LIDU	<i>Lachende Bestien</i>
<u>29 PO</u>	18.00	PERNÍKOVÁ CHALOUPKA	<i>Host divadlo Minor</i>
<u>30 ÚT</u>	18.00	PERNÍKOVÁ CHALOUPKA	<i>Host divadlo Minor</i>

**AKTUÁLNÍ INFORMACE
O PROGRAMU NALEZNETE NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA**

LIDÉ
A OBRAZY

LENKA
VAGNEROVÁ

FOTO: VIKTOR KRONBAUER, MARTIN ŠPELDA
A ARCHIV LENKY VAGNEROVÉ

Choreografka, režisérka a pedagožka působící na české a mezinárodní scéně. Vystudovala pedagogiku moderního tance na HAMU v Praze. V roce 2012 založila soubor tanečního divadla Lenka Vagnerová & Company. Její inscenace získaly řadu ocenění. Jako choreografka působí i v činoherních, operních či novocirkusových projektech. Spolupracovala například s Národním divadlem v Praze, divadlem Minor, Jihočeským divadlem v Českých Budějovicích či Klicperovým divadlem v Hradci Králové.

KOSTI A VLČICE

OD DUBNA BUDEME V DIVADLE KOMEDIE UVÁDĚT MJ. INSCENACI *LA LOBA*. JE MOJÍ SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTÍ, A TO PŘEDEVŠÍM DÍKY TÝMU, KTERÝ NA INSCENACI PRACOVAL. NEDÁ SE SLOVY POPSAT, JAKÉ NASAZENÍ, ENERGIE A TOUHA NÁS VŠECHNY VEDLY, NAPROSTO JSME TÍM ŽILI. A TATO ENERGIE DODNES V *LA LOBĚ* ŽIJE. ZASTAVÍM SE TEDY U DVOU ZÁSADNÍCH MOMENTŮ ZE ŽIVOTA TÉTO INSCENACE.

MÚZY

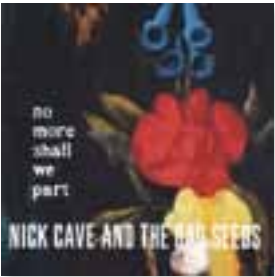
A NYNÍ VÁM PŘEDSTAVÍM SVÉ MÚZY, ANEBO LÉPE ŘEČENO PRŮVODCE, KTERÝM „NASLOUCHÁM“. BYLO TĚŽKÉ VYBRAT JICH JEN PÁR, MÁM OBLÍBENÝCH VÍCE LIDÍ (A NEJEN LIDI) Z MNOHA ODVĚTVÍ. TYTO ALE ROZHODNĚ OPAKOVANĚ ČTU, POSLOUCHÁM A NABÍJÍM SE U NICH.

UMBERTO ECO Můj nejoblíbenější spisovatel, esejista, filozof, sémiotik, jehož odchod je rozhodně velkou ztrátou. Pan spisovatel s velkou dávkou ironie a ohromné moudrosti. Do své sbírky jsem si přála od ježírka i jeho poslední knihu *Na ramenech obrů*, soupis doposud neuveřejněných Ecových přednášek, takže kniha od něj o něm. K Ecovi se vracím velmi často. Krása, ošklivost, spiknutí, tajemství, středověk... Nic z toho mě nenechá v klidu.

IVAN ACHER vaří kosti ve Strašnickém divadle. Kosti všech tvarů a velikostí hrají v této inscenaci zásadní roli. Jejich shánění bylo opravdu detektivní lahůdkou a Ivan Acher – geniální hudební skladatel, scénograf a velká múza – se do toho opřel celým srdcem. Ve sklepení vyvažoval a odvrťoval z obřích kostí morek, aby pak mohly hrát, později z nich složil do *La Loby* velkého tvora, kterému říkáme Mastodont. Smrad, který z toho „vaření“ šel, si neumíte představit. A o patro výš jsme zkoušeli. Byl to opravdu punk v tom nejlepší smyslu.

NICK CAVE Pro mne zásadní člověk, muzikant, spisovatel, scenárista. Jeho hudební projekty s The Bad Seeds nebo Warrenem Elisem jsou úchvatné. Všestranně dokonalý umělec s těžkou životní cestou – je pro mne proto neuvěřitelný a jeho svět mě fascinuje. A mám ho ráda také proto, že je Australan. Jeho hudba mě unáší k myšlenkám a motivuje k tvorbě. Je to prostě borec.

LA LOBA získala cenu Herald Angel Award na edinburském festivalu Fringe 2014. Na fotce je famózní tanečnice Andrea Opavská a famózní zpěvačka Jana Věbová na slavnostním předávání. Absolvovat tento festival je pro interprety velkou fyzickou i mentální výzvou – musejí odehrát velký počet představení bez pauzy, tlak obřích festivalu, ale na druhou stranu je to fantastický zážitek. *La Loba* je o znovuzrození, a to se událo každou reprízu.

Připravila LENKA DOMBROVSKÁ

MODERNÍ DIVADLO

MOJE BABIČKA Vyjmenovala jsem některé umělce, kteří mě donutili přemýšlet jinak nebo s novou energií. Kdo mě však opravdu ovlivnil – a často si vzpomenu na jeho slova – je moje babička. Byla to velmi sečtělá a vzdělaná dáma. Milovala život, rodinu, vážnou hudbu a přitom byla velká vědátorka. Rozhovory s ní o umění, historii, literatuře, biologii, hudbě nebo světových náboženstvích byly fascinující. Svůj první počítač dostala v 80 letech. Přesto měla k dispozici veškeré informace, které potřebovala, z knížek i historických pramenů. Když se potřebuji uklidnit nebo si poradit, vzpomenu si na ni. Není mediálně známá, ale pro okolní a ten můj svět byla zásadní.

4. ČÍSLO

VSTUP
ZDARMA!

KONCERTY
V KOMEDII

15. BŘEZNA
19. BŘEZNA
29. BŘEZNA
26. DUBNA
1. KVĚTNA
3. KVĚTNA
25. KVĚTNA
NINA HORÁKOVÁ
CERMAQUE
MILOSLAV KÖNIG
FEKETE SERETLEK
M/Á/J
JANA KOZUBKOVÁ
PRASKOT PĚNY
A MILLI JANATKOVÁ TRIO

KOMEDIE MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ROKOKOABC

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

VÍCEDENNÍ
HERECKÝ KURZ
S VIKTORIÍ
ČERMÁKOVOU

PRVNÍ
OTEVŘENÁ HODINA
10. 4. 2019

CHCETE HRÁT V PŘEDSTAVENÍ,
MÍT VLASTNÍ SCÉNÁŘ HRY, KAM SI
NAPÍŠETE SCÉNIKÉ POZNÁMKY
PRO SVOJI POSTAVU?

CHCETE SE POTKAT
S DRAMATURGEM, NECHAT SI
VYSVĚTLIT REŽIJNÍ KLÍČ A ZJISTIT
SPOLU S DIVADELNÍ PRODUKČNÍ,
CO JE POTŘEBA PRO VZNIK
PŘEDSTAVENÍ?

CHCETE NAVŠTÍVIT FUNDUS
A ZAHRÁT SI V KOSTÝMU?

CHCETE SE SETKAT S HERCI
A UMĚLECKÝM TÝMEM NA ZKOUŠCE?

CHCETE VIDĚT PŘEDPREMIÉRU?

Napište na lucie.mecova@m-d-p.cz,
co se vám líbí na divadle a proč byste se
kurzu chtěli účastnit, a rezervujte si
místo na první otevřenou hodinu.

VÍCE INFORMACÍ NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ

MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ
ABCKOMEDIEROKOKO

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Spořte výhodně
a bez zbytečných podmínek

ROČNÍ ZHODNOSTI 1,5%

☒ Spořicí účet zdarma
☒ Úrok 1,5 % ročně pro vklady do 300 000 Kč
☒ Bez dalších podmínek a nutnosti mít u nás běžný účet
☒ Úspory k dispozici snadno a rychle

www.hellobank.cz

Hello bank!

SNĚMOVNA V JAKUBSKÝ –
cíl vaší cesty za dobrou restaurací

VYHŘÍVANÁ TERASA
HEATED TERRACE

Sněmovna
V JAKUBSKÝ

Jakubská 5, Praha 1, www.snemovnavjakubsky.cz

TEREZA KOVANDOVÁ
CYKLUS KRESEB

- 1 FLOWING
- 2 PRECIOUS
- 3 CHICKEN
- 4 DROOLING

2018
BÍLÝ INKOUST
NA ČERNÉM PAPIŘE

KRESBY TEREZY KOVANDOVÉ BUDOU VYSTAVENY V DIVADLE KOMEDIE OD POLOVINY BŘEZNA DO KONCE DUBNA.

PROJEKCI JEJÍCH ANIMOVANÝCH FILMŮ (SAMOZŘEJMĚ NEBUDOU CHYBĚT ÚSPĚŠNÉ *KRVAVÉ POHÁDKY* – TEDY VEČERNÍČKY PRO DOSPĚLÉ) MŮŽETE ZHLÉDNOUT V RÁMCI VERNISÁŽE 15. BŘEZNA OD 20.00 V DIVADLE KOMEDIE.

TEREZA KOVANDOVÁ (*1992). Během studia grafiky na VOŠ Václava Hollara dostala příležitost ilustrovat časopis. Od té doby se nabídky kupily a zpečetily tak její výtvarnickou budoucnost. K časopisům přibyla další tvorba – stolní hry, dětské knihy, plakáty i návrhy tetování. K vysněnému povolání ilustrátorky se díky studiu na Filmové akademii múzických umění přidalo stejné nadšení pro animaci a tvorbu storyboardů. V současné době putuje její bakalářský film *Krvavé pohádky* po světových festivalech. Na francouzském festivalu Court Mais Bon získaly Cenu publika.

LENKA DOMBROVSKÁ
programová kurátorka divadla Komédie

1

2 — 3

4

